

NR 5 (80) 2014

LISTOPAD – GRUDZIEN

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*Chwata
na wysokości!*

Boże Narodzenie 2014

*... do tych, którzy zostali
uświęceni w Jezusie Chrystusie
i powołani do świętości.
1 Kor 1,2*

Ponad dwa tysiące lat temu
Bóg przyszedł na świat po to,
by obdarzyć człowieka swoją świętością.

W roku kanonizacji naszego patrona
świętego Jana Pawła II
w imieniu wspólnoty akademickiej
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
z okazji świąt Bożego Narodzenia
życzę, aby Nowonarodzony Pan
napełnił nasze serca pokojem i nadzieją
oraz aby Jego błogosławieństwo
każdego dnia nowego roku
coraz bardziej przybliżało nas do Niego.

ks. prof. dr hab. Wojciech Zyżak
la. Wojciech Zyżak
rektor

W numerze

z życia uczelni

Wydarzyło się	3
Kard. Stanisław Dziwisz doktorem <i>honoris causa</i> Preszowskiego Uniwersytetu	4
UPJPII Małopolskim Liderem Przedsiębiorczości Społecznej 2014	4
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości	5
Inauguracja roku akademickiego 2014/2015.	6
Nagrody Rektora	7
Przemówienie inauguracyjne rektora.	8
Z myślą o rozwoju turystyki religijnej	10
Komunikaty Senatu.	11
Umowa z Julius-Maximilians-Universität Würzburg.	12
Inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku	13
Anna Batko laureatką Konkursu im. Majera Bałabana	13
Jubileusz bp. prof. dr. hab. Tadeusza Pieronka	13

konferencje

IX Dni Jana Pawła II	14
Dziedzictwo Jana Pawła II Wielkiego.	16
Dziedzictwo Jana Pawła II w bibliotekach i archiwach krajowych i zagranicznych.	16
Co nas łączy, co nas dzieli w Europie?	19
Katolickie trzy grosze w dyskusji o podatkach	20
Jak osiągnąć sukces? Kariery w Europie XIX i XX wieku	22
Kariera a odpowiedzialność społeczna. Zwycięski esej Patryka Palki	24

nie tylko nauka

Graduał Olbrachta – powrót do źródeł	27
Pielgrzymka słuchaczy UTW do Lichenia.	28
Platforma czasopism.	38
Recenzje	40

studenci

Erasmus we Francji	29
Erasmus w Madrycie.	30
List od Francesca	31
Erasmus w Wiedniu	32
<i>Śpiewnik kościelny</i> ks. Jana Siedleckiego.	32
Wyjazd kleryków do Pragi	33
Warsztaty historyczne.	34
Wzgórze Moria, czyli szkoła zaufania Pana Boga.	34
Fundacja Jana Pawła II	35
Msza święta w języku angielskim	36
Tandem językowy	36
Mistrz nagrany!	37

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Monika Wiertek

Opracowanie graficzne
Marta Jaszczuk

Zdjęcie na okładce
Andrzej Pachetko

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 17 listopada 2014 roku.

Nakład 1000 egz.

Wydawca
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

- **26–27 września** 2014 roku odbyła się konferencja z cyklu *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej* na temat *Co nas łączy, co nas dzieli w Europie?*
- **30 września** 2014 roku odbyła się tradycyjna pielgrzymka wspólnoty akademickiej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie do Kalwarii Zebrzydowskiej.
- **4 października** 2014 roku miała miejsce sesja naukowa *Dzieje miasta Pilzna* zorganizowana przez Instytut Historii.
- **9 października** 2014 roku Wydział Teologiczny oraz Duszpasterstwo Przedsiębiorców i Pracodawców Talent zorganizowali konferencję *Moralność podatkowa 2240*.

- **12 października** 2014 roku w Filharmonii Krakowskiej odbył się koncert galowy chóru Psalmodia z okazji jubileuszu 25-lecia istnienia.
- **14 października** 2014 roku miała miejsce konferencja *Rodzina wobec wyzwań współczesnego rynku pracy* zorganizowana przez Instytut Pracy Socjalnej.
- **16 października** 2014 roku odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2014/2015.
- **17 października** 2014 roku Poradnia Studencka STER zorganizowała Dzień Mediacji na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.
- **21 października** 2014 roku miała miejsce konferencja *Tradycja, teraźniejszość i przyszłość przekazu muzyki kościelnej w kontekście współczesnych interpretacji i tendencji. Muzyka i wiara młodych* zorganizowana przez Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej.

- **21–22 października** 2014 roku odbyła się konferencja *Przejawy manipulacji w dziennikarstwie, reklamie i public relations*.
- **24 października** 2014 roku Instytut Historii Sztuki i Kultury oraz Zamek Królewski na Wawelu zorganizowali konferencję *Dar dla narodu. 20 lat obecności kolekcji lanckorońskich na Wawelu*.
- **24 października** 2014 roku została odprawiona msza święta w intencji bp. prof. dr. hab. Tadeusza Pieronka z okazji 80. urodzin.
- **27–28 października** 2014 roku odbyła się konferencja *Nienawiść a życie publiczne* w cyklu *Etyka a życie publiczne*.

- **4 listopada** 2014 roku miała miejsce konferencja *Dziedzictwo św. Jana Pawła II w bibliotekach i archiwach krajowych i zagranicznych*.
- **4–6 listopada** 2014 roku trwały IX Dni Jana Pawła II.

- **5 listopada** 2014 roku odbyła się studencka debata oksfordzka na temat *Czy w dzisiejszym świecie kara śmierci jest potrzebna?* zorganizowana przez Poradnię Studencką STER, Duszpasterstwo Akademickie PATMOS oraz Samorząd Studencki.
- **8–23 listopada** 2014 roku trwały X Dni Muzyki Kościelnej.
- **13 listopada** 2014 roku na naszej uczelni odbyły się obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niewidomych.
- **13 listopada** 2014 roku odbyło się VII Kleryckie Sympozjum Naukowe *Ecclesia semper reformanda?*
- **17 listopada** 2014 roku w kolegiacie św. Anny odprawiona została tradycyjna msza święta za zmarłych pracowników nauki i studentów Krakowa.
- **17–18 listopada** 2014 roku odbyła się konferencja *Faces of Women in Search of Positive Prospects* współorganizowana przez Wydział Teologiczny i Uniwersytet w Ljubljanie.

Kard. Stanisław Dziwisz doktorem *honoris causa* Preszowskiego Uniwersytetu

tekst: Monika Wiertel
zdjęcia: Tadeusz Warczak

12 listopada br. kard. Stanisław Dziwisz, arcybiskup metropolita krakowski oraz wielki kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, otrzymał godność doktora *honoris causa* Preszowskiego Uniwersytetu w Preszowie. Tytuł ten został przyznany kard. Dziwiszowi na wniosek Greckokatolickiego Wydziału Teologicznego.

Rzecznik prasowy archidiecezji w Preszowie mons. Lubomír Petrík przekazał, że władze preszowskiej uczelni doceniły ciągłe starania kard. Dziwisza o zachowanie prawdy, pokoju i sprawiedliwości, a także jego osobisty wkład w budowanie dobrych relacji między archidiecezją krakowską a preszowską archidiecezją. Zaszczytny tytuł doktora *honoris causa* jest zarazem wyrazem wdzięczności za pomoc, jaką Kościół krakowski ukazuje pracownikom naukowym Uniwersytetu w Preszowie, zarówno kapłanom, jak i świeckim, m.in. poprzez przyjmowanie ich w swoich instytucjach edukacyjnych, także w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

Uroczystość odbyła się w auli Greckokatolickiego Wydziału Teologicznego Preszowskiego Uniwersytetu podczas posiedzenia Rady Naukowej z udziałem znakomitych przedstawicieli środowiska akademickiego oraz hierarchów Kościoła. Stopień doktora *honoris causa* kard. Stanisławowi Dziwiszowi nadał rektor Preszowskiego Uniwersytetu prof. René Matlovič. To święto akademickie było częścią *Kongresu rodziny*, który trwał od 11 do 13 listopada br. w ramach obchodów Roku Rodziny ogłoszonego w preszowskiej archidiecezji przez arcybiskupa Preszowa i metropolity Jána Babjaka SJ. Podczas uroczystości nasz uniwersytet reprezentował prorektor ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej ks. prof. dr hab. Józef Stala.

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie Małopolskim Liderem Przedsiębiorczości Społecznej 2014!

tekst: Monika Wiertel
zdjęcia: Krzysztof Cukier

Z radością informujemy, że Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie w dniu 2 października 2014 roku otrzymał nagrodę w konkursie Małopolski Lider Przedsiębiorczości Społecznej 2014 w kategorii przedsiębiorstwo wspierające rozwój ekonomii społecznej w Małopolsce.

Ideą konkursu jest nagradzanie przedsiębiorstw społecznych, które prowadzą działalność gospodarczą, odnoszą sukces komercyjny, ale wypracowane zyski przeznaczają na cele społeczne zgodne z ich misją.

Gala rozdania nagród odbyła się w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. Z ramienia naszej uczelni nagrodę odebrał kanclerz ks. Andrzej Lichosyć.

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie już działa!

tekst: Monika Piega

zdjęcia: Monika Winiarska

1 października 2014 roku na naszej uczelni rozpoczął działalność Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości AIP (przy współpracy z Fundacją Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości).

Jest to jednostka, w której oferowane jest wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Do korzystania z naszych usług zapraszamy wszystkich studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, którzy mają pomysł na swój biznes. Oferujemy wsparcie w zakresie prawnym, szkoleniowym, księgowym. AIP jest szansą na naukę prowadzenia własnej działalności w praktyce. Pozwala testować własne pomysły biznesowe przy wsparciu specjalistów, bez obowiązkowych lub zbędnych kosztów prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Pierwsze informacyjne spotkanie w ramach Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie odbyło się w czwartek 16 października br. Uczestniczyło w nim słuszne grono studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, którzy żywo zainteresowani są prowadzeniem własnej działalności i często mają już swoje pomysły na biznes. W czasie szkolenia odpowiedzieliśmy na pytania: Dlaczego warto jak najwcześniej za-

Podpisanie umowy

Była to czwarta edycja tego konkursu. Nasz uniwersytet został do niego rekomendowany przez Spółdzielnię Socjalną Równość.

Więcej informacji na www.rops.krakow.pl.

cząć myślenie o własnej firmie? Jak połączyć prowadzenie i rozwój firmy ze studiami? Szkolenie pomogło rozpoznać temat, jak i dlaczego warto świadomie kształtować swoją ścieżkę kariery już od pierwszych lat studiów.

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości działa przy Biurze Karier Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Po bliższe informacje zapraszamy do pokoju 222D w budynku przy ul. Franciszkańskiej 1.

Więcej o samym programie AIP na www.inkubatory.pl, o Inkubatorze w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie na www.upjp2.edu.pl w zakładce Biuro Karier.

Inauguracja roku akademickiego 2014/2015

tekst: Monika Wiertel

zdjęcia: Justyna Kastelik, Monika Winiarska

Dzień Jana Pawła II jest szczególnym świętem dla naszej wspólnoty akademickiej, której patronuje polski papież – corocznie 16 października uroczystie inaugurujemy kolejny rok akademicki. Nie inaczej było w tym roku. Po raz kolejny zabrzmiał hymn *Gaudeamus igitur*, symbolicznie otwierając najbliższe miesiące pracy i nauki.

Uroczysta inauguracja roku rozpoczęła się w kolegiacie uniwersyteckiej św. Anny. Eucharystii przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz, wielki kanclerz naszej uczelni. Homilię wygłosił bp prof. dr hab. Roman Pindel. Po mszy świętej wszyscy uczestnicy przeszli w orszaku do Filharmonii Krakowskiej na dalszą część uroczystości. Złożyły się na nią przemówienie rektora, immatrykulacja studentów pierwszego roku, wystąpienie przewodniczącej Samorządu Studenckiego oraz wykład inauguracyjny, który wygłosił ks. prof. dr hab. Józef Makselon na temat *Posługa myślenia a „gaudium veritatis”*.

Ważną częścią inauguracji było wręczenie nagród. Poza tradycyjnie przyznawanymi nagrodami rektora za pracę na rzecz uczelni oraz za najlepsze prace naukowe, zostały nadane szczególne odznaczenia. Po raz pierwszy bowiem zostały wręczone złote Medale Zasłużony dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Z rąk rektora ks. prof. dr hab. Wojciecha Zyzaka odebrali je kard. dr Stanisław Dziwisz – wielki kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, kard. dr Franciszek Macharski – pierwszy i wieloletni wielki kanclerz Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie oraz kard. prof. dr hab. Marian Jaworski – pierwszy rektor naszej uczelni. Cenne odznaczenia wręczył także metropolita krakowski. Kard. Dziwisz przyznał dwa Złote Medale Pontyfikatu Jana Pawła II za Zasługi dla Archidiecezji Krakowskiej. Otrzymali je prof. Stanisław Krawczyński – poprzedni rektor Akademii Muzycznej w Krakowie oraz dr hab. Włodzimierz Siedlik – pracownik Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Muzycznej w Krakowie oraz dyrygent chóru Psalmodia, obchodzący w tym roku jubileusz 25-lecia pracy artystycznej.

Nagrody Rektora

Nagrodą Rektora za największą liczbę punktów uzyskanych za publikacje naukowe w minionym roku akademickim wyróżniony został ks. prof. dr hab. Michał Heller.

Nagrodę Rektora za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej w minionym roku akademickim otrzymali:

- dr hab. Paweł Polak
- ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak
- dr Marek Hałaburda
- dr hab. Jakub Sadowski
- ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal
- ks. dr hab. Andrzej Muszala
- mgr Katarzyna Wojtanowicz
- ks. prof. dr hab. Józef Krzywda CM
- ks. dr hab. Arkadiusz Baron, prof. UPJPII
- ks. prof. dr hab. Stanisław Hałas SCJ
- ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski
- ks. dr hab. Janusz Królikowski, prof. UPJPII
- ks. dr Stanisław Garnczarski
- mgr Maria Banach

Nagrodę Rektora dla pracowników administracji otrzymali:

- Władysława Adamczyk
- mgr Iwona Bąk
- mgr Stanisława Bujakowska
- mgr Dorota Chomko
- mgr Małgorzata Chudzio
- s. mgr Edyta Czerwińska
- mgr lic. Renata Francuz
- mgr Marta Jaszczuk
- mgr Marta Piechnik-Dubis
- Barbara Sapała
- mgr inż. Małgorzata Szyba
- Violetta Szydłowska-Cygan
- dr Elżbieta Zastawnik

Nagrodę Rektora za najlepszą pracę dyplomową w minionym roku akademickim otrzymali:

za najlepszą pracę doktorską:

z Wydziału Filozoficznego

- dr Jakub Synowiec: *Model argumentacji etycznej w etyce personalistycznej Karola Wojtyły i Tadeusza Stycznia*, promotor: ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego

- ks. dr Piotr Szweda MS: *Adolf Hyla – życie i twórczość (1897–1965)*, promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Witko

z Wydziału Teologicznego

- dr Kinga Pawlus: *Katechetyczne wymiary tańca. Studium w świetle dokumentów wiary*, promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Panuś

za najlepszą pracę licencjacką (licencjat kościelny):

z Wydziału Prawa Kanonicznego

- s. mgr Lucyna Wąsik: *Wolność religijna we współczesnej doktrynie Kościoła katolickiego (studium historyczno-prawne)*, promotor: ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut

za najlepszą pracę magisterską

z Wydziału Filozoficznego

- mgr Milena Cygan: *Koncepcja natury w alchemiczno-filozoficznych pismach Michała Sędziwoja*, promotor: dr hab. Paweł Polak

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego

- mgr Izabela Waszkiewicz: *Giovanni Falcone. Fenomen sędziego w walce przeciwko mafii*, promotor: dr Marek Hałaburda
- mgr Paweł Gofron: *Relacje rządu z sejmem w praktyce ustrojowej II Rzeczypospolitej w okresie drugiego gabinetu Władysława Grabskiego (1923–1925)*, promotor: ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek
- mgr Paulina Hyla: *Transfiguracje. Architektura współczesna wobec historycznej tkanki Starego Miasta Krakowa*, promotor: dr hab. Marta Leśniakowska, prof. UPJPII
- ks. mgr Piotr Radzikowski: *Muzyka w eucharystycznych celebracjach Nowej Ewangelizacji*, promotor: ks. dr hab. Robert Tyrała

z Wydziału Nauk Społecznych

- mgr Justyna Tomaszewska: *Wrażliwość odbiorców radia i telewizji w latach 1993–2012 w świetle sprawozdań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji*, promotor: prof. dr hab. Walery Pisarek
- mgr Monika Warzecha: *Wpływ metody in vitro na zdrowie i funkcjonowanie kobiety*, promotor: ks. dr hab. Andrzej Muszala

z Wydziału Teologicznego

- ks. mgr Jacek Jastrzębski: *Aspekty działania Ducha Świętego w Kościele na podstawie trylogii „Wierzę w Ducha Świętego” Yves Marie Congara*, promotor: ks. dr hab. Szymon Drzyżdżyk

z Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie

- mgr Aleksander Sosnowski: *Wiara w Boga Ojca i jej konsekwencje w teologii kard. Josepha Ratzingera*, promotor: ks. dr hab. Janusz Królikowski, prof. UPJPII

za najlepszą pracę licencjacką (licencjat zawodowy)

z Wydziału Filozoficznego

- Daniel Milewski: *Przeciw dualizmowi psychofizycznemu. Analiza i porównanie stanowisk Johna Searle'a i George'a Lakoffa*, promotor: dr Mateusz Hohol

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego

- Agnieszka Wojtasik: *XVII-wieczne kafle piecowe z motywyem sieciowym i ornamentem okuciowym znalezione w budynku Wikarówki na Wawelu*, promotor: prof. dr hab. Juliusz Chrościcki
- Józef Łukasz: *„Vater unser im Himmelreich” jako przykład wykorzystania chorału protestanckiego w twórczości wybranych kompozytorów muzyki organowej*, promotor: prof. dr hab. Wiesław Delimat

z Wydziału Nauk Społecznych

- Anna Szymańska: *Facebook jako narzędzie komunikowania wizerunku. Studium wybranych przypadków*, promotor: ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII
- Cezary Ładyga: *Wychodzenie z bezdomności w perspektywie mieszkańców wspieranych*, promotor: dr hab. Małgorzata Duda

Przemówienie inauguracyjne rektora ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka

Rozpoczynamy kolejny rok akademicki na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Każda inauguracja jest szczególnie podniosłym dniem w życiu wspólnoty akademickiej, stanowi pewnego rodzaju podsumowanie i zarazem narysowanie planów na nadchodzące miesiące. Dzisiejsza inauguracja na naszej uczelni jest dla mnie przeżyciem wyjątkowym – stanowi bowiem początek mojej służby jako rektora w kadencji 2014–2018. Jest zarazem szczególną okazją, aby w tak dostojnym gronie szanownych gości, współpracowników i studentów złożyć serdeczne podziękowania tym wszystkim, którzy mi zaufali i powierzyli kierowanie Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie oraz zapewnić, że zrobię wszystko, co w mojej mocy, aby tego zaufania nie zawieść. Chciałbym również w tym miejscu wyrazić wdzięczność wszystkim moim poprzednikom, zwłaszcza ks. prof. dr. hab. Władysławowi Zuziakowi, który pełnił urząd rektora przez ostatnie cztery lata.

Podczas inauguracji roku akademickiego tradycyjnie dokonuje się bilansu najważniejszych osiągnięć minionych dwunastu miesięcy. Poprzedni rok akademicki obfitował w wiele istotnych wydarzeń. Wśród nich najważniejsza była kanonizacja Jana Pawła II i Jana XXIII. Było to niezwykle ważne wydarzenie dla naszej wspólnoty akademickiej, gdyż obaj ci papieże odegrali niezwykle istotną rolę w historii naszego uniwersytetu. Kiedy w latach pięćdziesiątych XX wieku komunistyczne władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zdecydowały o usunię-

ciu Wydziału Teologicznego ze struktur Uniwersytetu Jagiellońskiego, nie przerwało to jego działalności. Pozycję wydziału umocnił dekret wydany w 1959 roku przez Watykan, podczas pontyfikatu Jana XXIII, stwierdzający, iż „Wydział Teologiczny zgodnie z jego ustanowieniem i charakterem trwa pod kierownictwem jednej władzy kościelnej i na przyszłość ma się kształtować wedle praw ustanowionych przez Stolicę Apostolską”. Dzięki trosce Jana XXIII i następnie Jana Pawła II, który nadał wydziałowi zaszczytny tytuł papieski, a w 1981 roku na jego fundamencie powołał Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie, dzieło świętej Królowej Jadwigi wciąż owocowało i osiągnęło dojrzałą formę akademicką. Z tego względu kanonizacja obu zasłużonych dla rozwoju naszej uczelni papieży w jednym dniu była dla nas szczególnie świętem.

W tym roku świętuje także nasz uczelniany chór Psalmodia, który obchodzi dwudziestą piątą rocznicę istnienia. Z tej okazji przygotował wiele wspaniałych koncertów, nagrał płytę *Pater noster – Otcze nasz*, odbył trasę koncertową po Niemczech i Francji oraz wydał pamiątkowy album. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przez ostatnie ćwierćwiecze byli zaangażowani w działalność naszego chóru: zwłaszcza założycielowi panu dr. hab. Marianowi Machurze oraz dyrygentowi panu dr. hab. Włodzimierzowi Siedlikowi, który funkcję tę pełni od początku istnienia Psalmodii i w tym roku obchodzi także jubileusz dwudziestopięciolecia pracy artystycznej. Słowa podziękowania kieruję do jego asystentów, kuratora chóru ks. dr. hab. Roberta Tyręły, a przede wszystkim – do chórzystów, którzy poświęcają swój talent, czas i pasję do śpiewania, aby piękną oprawą muzyczną uświetnić uroczystości akademickie, jak choćby dzisiejszą, oraz promować nasz uniwersytet w całej Europie.

Miniony rok akademicki obfitował w liczne ważne wydarzenia. Jednym z nich było zakończenie realizacji rozpoczętego 1 września 2012 roku projektu pt. *Efektywność zarządzania i jakość kształcenia miarą sukcesu w UPJPII*. Dziękuję wszystkim pracownikom, którzy zaangażowali się jego realizację.

Istotnym wyróżnieniem było nagrodzenie Uniwersytetu Papieskiego w konkursie Małopolski Lider Przedsiębiorczo-

ści Społecznej 2014 w kategorii przedsiębiorstwo wspierające rozwój ekonomii społecznej w Małopolsce. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do tego sukcesu i zapewniam, że nasza uczelnia dalej będzie prowadziła działalność wspierającą wartościowe inicjatywy społeczne.

Stale rozwijają się wszystkie nasze wydziały. Wydział Teologiczny uruchomił w tym roku nowy kierunek: turystykę religijną. Bardzo aktywny jest stanowiący jego jednostkę Instytut Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu, który zorganizował i współorganizował wiele ekumenicznych inicjatyw, jak na przykład wykład monograficzny *ABC relacji chrześcijańsko- i polsko-żydowskich*, który instytut planuje przekształcić w studia podyplomowe. Bardzo ważnym wydarzeniem w historii naszej uczelni jest powstanie Wydziału Prawa Kanonicznego erygowanego przez Kongregację Edukacji Katolickiej na fundamencie Instytutu Prawa Kanonicznego. Dziś jest doskonała okazja, aby podziękować i pogratulować wszystkim zaangażowanym w realizację tego przedsięwzięcia, zwłaszcza naszemu wielkiemu kanclerzowi kard. Stanisławowi Dziwiszowi, dyrektorowi Instytutu Prawa Kanonicznego ks. prof. dr. hab. Józefowi Krzywdzie i jego współpracownikom, szczególnie ks. prof. dr. hab. Janowi Dyduchowi – pierwszemu dyrektorowi instytutu i byłemu rektorowi uczelni. Władze nowego wydziału na czele z pierwszym dziekanem ks. prof. dr. hab. Tomaszem Rozkrutem rozpoczęły starania o uruchomienie jednolitych studiów magisterskich z prawa kanonicznego.

Wydział Filozoficzny nadał godność doktora *honoris causa* prof. Lorenzowi Ornaghiemu, podpisał umowę o współpracę z Instytutem Filozoficznym im. Edyty Stein w Grenadzie, zorganizował wiele konferencji naukowych oraz jak co roku współorganizował Dni Tischnerowskie. Szczególnie gratuluję pracownikowi tego wydziału ks. prof. dr. hab. Michałowi Hellerowi, który w minionym roku otrzymał Order Orła Białego z rąk prezydenta Bronisława Komorowskiego, tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz nagrodę specjalną za całokształt twórczości w konkursie Popularyzator Nauki.

Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego współorganizował obchody 650-lecia konsekracji katedry wawelskiej. Instytut Historii Sztuki i Kultury nie tylko aktywnie włączył się w obchody Roku El Greca, ale także pozyskał dwa duże granty z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

Rozwijają się też Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie, który organizuje ogólnopolskie konferencje naukowe, uczestnicząc w projektach badawczych i dbając o ciągły rozwój swoich pracowników.

Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej zorganizował X Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej. Instytut może poszczycić się bardzo aktywnym kołem naukowym studentów.

Prężnie rozwija się Wydział Nauk Społecznych. Stanowiący jego część Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej podpisał 4 nowe umowy dotyczące współpracy z uniwersytetami europejskimi oraz zorganizował kilka dużych konferencji naukowych. Przede wszystkim jednak godne wymienienia są duże projekty przeprowadzone w tym roku: Romska Akademia Mediów oraz Sonetor, którego kontynuacją będzie nowy projekt TIME. Wielkim osiągnięciem, które na długo będzie

służyć studentom i pracownikom naszego uniwersytetu, było zbudowanie w budynku przy ul. Franciszkańskiej 1 nowoczesnego studia telewizyjnego, laboratorium językowego oraz pracowni e-learningu, a także modernizacja innych sal dydaktycznych dzięki funduszom pozyskanym w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013 ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Chciałbym też podziękować za współpracę instytutu z Komitetem Organizacyjnym Światowych Dni Młodzieży 2016. Gratuluję także pracownikowi instytutu panu prof. dr. hab. Waleremu Pisarkowi, który w czerwcu otrzymał godność doktora *honoris causa* Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Instytut Pracy Socjalnej poszerzył swoją ofertę dydaktyczną o studia podyplomowe Gerontologia społeczna, przeprowadził także szkolenia ze specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Dodatkowo uzyskał zgodę na uruchomienie studiów II stopnia na kierunku praca socjalna.

Instytut Nauk o Rodzinie zorganizował kilka dużych sympozjów i kontynuuje starania o utworzenie studiów III stopnia z zakresu nauk o rodzinie.

Zdecydowanie poprawił się komfort pracy Międzywydziałowego Studium Języków Obcych dzięki nowo oddanym laboratoriom językowym. Nasi lektorzy kontynuują indywidualne zajęcia ze studentami z niepełnosprawnością. Cenną inicjatywą jest też Tandem Językowy współorganizowany wraz z Biurem Współpracy z Zagranicą – projekt polegający na nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych i wymiennej nauce języków obcych.

To niejedyna inicjatywa podjęta przez Biuro Współpracy z Zagranicą. W zeszłym roku w wyjazdach zagranicznych na staże, szkolenia, część studiów czy prowadzenie zajęć dydaktycznych wzięły udział 63 osoby spośród naszych studentów i pracowników. Gościliśmy 14 studentów z zagranicznych uczelni partnerskich. Dzięki programowi Erasmus zorganizowaliśmy także kursy języka angielskiego dla pracowników naszej uczelni.

Starania pracowników wszystkich jednostek dydaktycznych naszej uczelni o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na naszej uczelni wspiera Dział Nauczania, który czuwa też nad realizacją wymagań stawianych przez znowelizowaną ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym oraz nad wdrażaniem Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego. Chciałbym w tym miejscu podziękować wszystkim członkom Komisji do spraw programów kształcenia na studiach wyższych oraz Komisji do spraw zapewnienia jakości kształcenia za zaangażowanie i poświęcony czas.

Kluczowe znaczenie dla rozwoju każdej uczelni ma potencjał naukowo-badawczy. W ubiegłym roku na naszym uniwersytecie prowadzonych było 112 tematów badawczych. Dziękuję wszystkim pracownikom, którzy rozwijają działalność naukową Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przez uczestnictwo w pozyskiwaniu grantów na projekty badawcze indywidualne i zespołowe w konkursach Narodowego Centrum Nauki oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

Biuro do spraw Osób Niepełnosprawnych aktywnie wspiera studentów z niepełnosprawnościami oraz dba o jak najlepsze przystosowanie do ich potrzeb naszej uczelni. Du-

żym sukcesem jest otwarcie od tego roku akademickiego na naszej uczelni Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości – jednostki, której celem jest wsparcie naszych studentów w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Biblioteka poza codzienną działalnością, zakupieniem nowych baz publikacji oraz tworzeniem repozytorium dorobku naukowego pracowników naszej uczelni aktywnie włączyła się w obchody kanonizacji Jana Pawła II.

Wydawnictwo Naukowe uruchomiło platformę czasopism umożliwiającą bezpłatny dostęp do tekstów naukowych oraz zdalną współpracę wszystkich osób zaangażowanych w tworzenie czasopism naukowych. Wydawnictwo wraz z Księgarnią Logos uruchomiło sklep internetowy.

Szanowni Państwo, ze smutkiem chciałbym przypomnieć, że w minionym roku akademickim z naszej wspólnoty akademickiej odeszli do Pana: ks. prof. dr hab. Jan Kracik, o. prof. dr. hab. hab. Tadeusz Dionizy Łukaszuk, o. prof. dr hab. Marian Kanior, ks. dr hab. Marian Jakubiec, ks. prałat Józef Bendyk, mgr Anna Osławska oraz zeszlenczona absolwentka lic. Aneta Biernat. Pamiętajmy o nich w modlitwach.

Drodzy studenci! Uniwersytet Papieski Jana Pawła II pragnie zaoferować Wam coś więcej niż tylko dobre wykształcenie. Czas studiów może być okresem wszechstronnego rozwoju,

dlatego czeka na Was wiele organizacji studenckich: samorząd, duszpasterstwo akademickie, koła naukowe, Poradnia Studencka STER, chór Psalmodia, Radio Bonus. Skorzystajcie z możliwości szlifowania warsztatu dziennikarskiego w uczelnianej gazecie „Vita Academica” lub z szansy spędzenia części studiów za granicą. Ze swojej strony życzę Wam, żeby studia pobudziły Waszą ciekawość i chęć poszukiwania prawdy.

Rozpoczynający się rok akademicki jest zadaniem dla nas wszystkich. Czekają nas te same wyzwania, jakie reforma szkolnictwa wyższego stawia przed wszystkimi szkołami wyższymi, a dodatkowo te, którymi musimy sprostać jako jedyny w Polsce uniwersytet papieski, którego patron w tym roku został ogłoszony świętym. Św. Jan Paweł II był głęboko przekonany, że we współczesnym dyskursie naukowym potrzebny jest głos kościelnej uczelni. Starajmy się sprostać wymaganiom, jakie stawiał on środowiskom naukowym: służmy prawdzie poprzez troskę o rzetelność i uczciwość naukową, dbajmy o wysoką jakość kształcenia i rozwijajmy współpracę międzyuczelnianą. Pamiętajmy też, że według św. Jana Pawła II każdy intelektualista jest zobowiązany do troski o własne człowieczeństwo i szczególną wrażliwość etyczną.

Rok akademicki 2014/2015 uważam za otwarty.

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit.

Z myślą o rozwoju turystyki religijnej

tekst: Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Monika Wiertel

zdjęcia: Justyna Kastelik

Organizacja seminariów, konferencji i kongresów, realizacja praktyk studenckich, wymiana opracowań i ekspertyz oraz współpraca przy wprowadzaniu rekomendacji podmiotów obsługujących turystykę religijną – to główne założenia porozumienia o współpracy między Gminą Miejską Kraków a Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, które 6 listopada br. podpisali: prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski oraz rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak.

– Turystyka religijna niewątpliwie rozwija się coraz intensywniej nie tylko w Krakowie, ale także w całej Małopolsce. Ten rozwój wiąże się z koniecznością zapewnienia odpowiednio wykwalifikowanej kadry, która będzie się specjalizować w usługach skierowanych do tej grupy turystów – mówi prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski. – Jestem przekonany, że podpisywane dziś porozumienie z Uniwersytetem Papieskim przyczyni się nie tylko do popularyzacji tej gałęzi turystyki wśród odwiedzających nas gości, ale także do tego, że Kra-

ków będzie przez nich postrzegany jako miasto, do którego warto wracać i które warto polecać innym – dodaje.

– Wkładem Uniwersytetu Papieskiego we współpracę z miastem w rozwijaniu tej branży jest m.in. prowadzenie studiów na kierunku turystyka religijna na Wydziale Teologicznym – wyjaśnia ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, rektor Uniwersytetu Papieskiego. – Kierunek ten przygotowuje pracowników obsługujących ruch pielgrzymkowy i turystykę religijną, w szczególności pracowników biur turystycznych – pielgrzymkowych, ośrodków pielgrzymkowych, domów pielgrzyma, oraz przewodników i pilotów prowadzących grupy – dodaje.

W podpisanym porozumieniu obie strony zobowiązują się m.in. do współpracy merytorycznej w kształceniu studentów, realizacji praktyk studenckich, wspólnej organizacji seminariów, konferencji, kongresów, warsztatów i szkoleń, wymiany informacji dotyczących sytuacji na rynku turystycznym, wzajemnego udostępniania danych, opracowań i ekspertyz oraz współdziałania we wprowadzaniu rekomendacji dotyczących pod-

miotów obsługujących turystykę religijną. Działania te będą miały szczególne znaczenie w związku ze zbliżającymi się Światowymi Dniami Młodzieży, które odbędą się w Krakowie w roku 2016.

Dodatkowe informacje o studiach na kierunku turystyka religijna na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie są dostępne na stronie www.upjp2.edu.pl. Studia te dążą do tego, by uzyskać efekty kształcenia w dwóch obszarach, mianowicie elementarną wiedzę teologiczną pozwalającą zrozumieć studentowi podstawowe prawdy katolickiej wiary, zasady chrześcijańskiej etyki, poznać problemy biblijne, elementarne zagadnienia związane z historią powszechną i historią Kościoła, sztuką religijną, kulturą religijną różnych krajów, jak też umiejętności prowadzenia duszpasterstwa pielgrzymkowego i turystycznego oraz apostołstwa świeckich; z drugiej strony nabyć fachową wiedzę i umiejętności praktyczne m.in. z zakresu

obsługi ruchu turystycznego, planowania podróży, prawa w turystyce, animacji grup (pilotaż, przewodnictwo), geografii turystyki i pielgrzymek (szlaki, atrakcje turystyczne) oraz prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze turystyki.

Przypomnijmy, że Kraków od lat prowadzi działania związane z promocją turystyki religijnej. Opracowano tematyczne trasy turystyczne (m.in. Ścieżkami Jana Pawła II, Trasa św. Stanisława, Śladami św. Siostry Faustyny w Krakowie). Wspólnie z Województwem Małopolskim Miasto Kraków zrealizowało także projekt *Promocja oferty turystyki religijnej*

Małopolski na arenie międzynarodowej, którego celem było m.in. zwiększenie zainteresowania potencjalnych turystów zagranicznych ofertą turystyki religijnej Małopolski i Krakowa, wykreowanie marki Krakowa i Małopolski jako europejskiego centrum religijnego na arenie międzynarodowej oraz wzmocnienie turystycznego wizerunku Krakowa i Małopolski jako miejsca podróży religijnych.

W ramach projektu opracowano katalogi i mapy prezentujące obiekty i miejsca kultu religijnego w Małopolsce (w sześciu wersjach językowych); zorganizowano spotkania branżowe typu

workshop adresowane do branży turystycznej oraz organizatorów wyjazdów religijnych i pielgrzymek (w Madrycie i Mediolanie), a także konferencję *Turystyka religijna jako element integracji międzykulturowej*. Zorganizowano akcję promocyjną Krakowa i Małopolski w głównych centrach religijnych Europy (Wiedeń, Loreto, Fatima, Santiago de Compostela, Lisieux) z wykorzystaniem Mobilnego Muzeum Jana Pawła II. Uruchomiono także portal internetowy prezentujący ofertę religijną Małopolski www.sacrum.visitmalopolska.pl (w sześciu wersjach językowych).

Komunikaty Senatu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

po posiedzeniu w dniu 29 września 2014 roku

1. Podjęto uchwałę w sprawie nadania godności doktora *honoris causa* Eliemu Wieselowi. Wyznaczono jako laudatora bp. prof. dr. hab. Tadeusza Pieronka oraz jako recenzentów dorobku Laureata: ks. prof. dr. hab. Łukasza Kamykowskiego oraz prof. dr. hab. Andrzeja Zolla.
2. Uaktualniono skład Konwentu Godności Honorowych.
3. Uaktualniono skład komisji senackich na lata 2014–2018.
4. Powołano Komisję ds. nowelizacji Statutu UPJPII.
5. Powołano Komisję ds. nowelizacji Regulaminu studiów.
6. Zatwierdzono powstanie na naszej uczelni Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, którego celem jest aktywizacja zawodowa absolwentów i podniesienie ich konkurencyjności na rynku pracy.
7. Powołano Radę Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.
8. Wyrażono zgodę na nadanie złotych Medalii Zasłużony dla UPJPII.
9. Przyjęto rezygnację ks. prof. dr. hab. Józefa Makselona z funkcji redaktora naczelnego „*Annalecta Cracoviensia*”. Do pełnienia tej funkcji wybrano ks. dr. hab. Jana Szczurka, prof. UPJPII.
10. Podjęto uchwałę w sprawie zamknięcia Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego.
11. Zatwierdzono nowe kierownictwo Międzywydziałowego Studium Języków Obcych – kierownikiem na lata 2014–2019 została pani mgr Maria Banach.
12. Na wniosek Wydziału Teologicznego przedłużono termin obowiązywania Regulaminu Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu.
13. Na wniosek Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego zatwierdzono kalendarium Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej na rok akademicki 2014/2015.
14. Podjęto uchwałę w sprawie przekazania do użytkowania Rektoratowi pw. św. Jana Pawła II w Krakowie działek na os. Ruczaj.
15. Podjęto uchwałę w sprawie wyboru firmy badającej sprawozdanie finansowe za rok 2014: A. M. Jesiołowsky – Finanse Sp. z o.o.
16. Podjęto uchwały w sprawie uruchomienia od roku akademickiego 2014/2015 studiów pierwszego stopnia: turystyka historyczna, archiwistyka i zarządzanie dokumentacją oraz turystyka religijna.

po posiedzeniu w dniu 20 października 2014 roku

1. Wyrażono zgodę na nadanie złotego medalu Zasłużony dla UPJPII.
2. Wyrażono zgodę na powołanie przez Rektora zespołu do spraw nowelizacji regulaminu zarządzania prawami własności intelektualnej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych UPJPII.
3. Podjęto uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 39/2013 w sprawie Uczelnianego zespołu do spraw programów kształcenia na studiach wyższych prowadzonych na UPJPII.
4. Podjęto uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 40/2013 w sprawie Uczelnianego zespołu do spraw zapewnienia jakości kształcenia na UPJPII.
5. Zatwierdzono efekty kształcenia dla studiów trzeciego stopnia na Wydziale Filozoficznym.
6. Powołano Pracownicę Dziejów Kultury Materialnej na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego.
7. Podjęto uchwałę w sprawie szczegółowych warunków kierowania pracownikami oraz doktorantami i studentami za granicę w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych.
8. Zatwierdzono nowelizowany Regulamin opłat za usługi edukacyjne w UPJPII oraz umowy o warunkach odpłatności za stacjonarne oraz niestacjonarne studia wyższe.

po posiedzeniu w dniu 17 listopada 2014 roku

1. Wyrażono zgodę na przeniesienie tradycyjnej pielgrzymki akademickiej przed rozpoczęciem roku akademickiego do Sanktuarium św. Jana Pawła II.
2. Wyrażono zgodę na nadanie złotych medali Zasłużony dla UPJPII.
3. Podjęto uchwałę w sprawie zasad i trybu udzielania płatnych i bezpłatnych urlopów naukowych, urlopów dla poratowania zdrowia, urlopów na przygotowanie obrony rozprawy doktorskiej, zwolnień od pracy oraz urlopów szkoleniowych i urlopów bezpłatnych na okres pobytu za granicą.

Umowa o współpracy naukowej z Julius-Maximilians-Universität Würzburg

tekst: ks. Jan Dziejdzic

zdjęcia: Justyna Kastelik

W dniach od 5 do 6 listopada 2014 roku Uniwersytet Papieski Jana Pawła II Krakowie przyjmował gości z Würzburga. Byli to biskup ordynariusz tej diecezji dr Friedhelm Hofmann, prof. dr Alfred Forchel – prezydent uniwersytetu oraz dziekan tamtejszego Wydziału Teologicznego ks. prof. dr Heribert Hallermann.

Trzeba nadmienić, że Julius-Maximilians-Universität Würzburg powstał w 1402 roku, a jego nazwa nawiązuje do osoby biskupa Würzburga Juliusa Echter von Mespelbrunn, który w 1582 roku wznowił działalność uczelni, oraz do księcia Maksymiliana Józefa, który doprowadził na początku XIX wieku do sekularyzacji uniwersytetu. Uczelnia posiada 10 wydziałów i studiuje na niej około 25 tysięcy studentów. Jest to jeden z kilku uniwersytetów działających obecnie w Bawarii.

Dostojni goście z Niemiec zamieszkali w hotelu przy Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach. Zapoznali się z historią tego wyjątkowego miejsca oraz z kultem świętej Faustyny Kowalskiej. Z samego rana w kaplicy niemieckiej odbyła się msza święta koncelebrowana pod przewodnictwem biskupa Hofmanna. W homilii ksiądz biskup, wskazując na znajdującą się tam figurę św. Edyty Stein, podkreślił jej znaczenie dla wiernych kościoła w Niemczech i całego świata. Po mszy świętej delegacja z Niemiec zapoznała się także z działalnością znajdującą się w pobliżu Sanktuarium św. Jana Pawła II. Nasi goście zwiedzili także Wawel, kościół Mariacki i wiele innych kościołów znajdujących się w centrum Krakowa. Duże wrażenie zrobiły na nich Sukiennice i przyjazny klimat naszego miasta.

Punktem kulminacyjnym pobytu delegacji z Niemiec było podpisanie umowy o współpracy naukowej pomiędzy naszymi uczelniami. Miało to miejsce w rektoracie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Ze strony naszej uczelni umowę podpisał rektor ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, zaś ze strony niemieckiej – prof. Alfred Forchel oraz ks. prof. Heribert Hallermann. W oparciu o przygotowane wcześniej memorandum współpraca będzie obejmować wymianę naukowców, realizację wspólnych projektów badawczych, organizację konferencji międzynarodowych, regularną wymianę publikacji oraz materiałów dydaktycznych. Przewidziana jest także działalność w oparciu o program Erasmus.

Na zakończenie krótkiej roboczej wizyty dostojnych gości przyjął wielki kanclerz kard. Stanisław Dziwisz. Metropolita

krakowski podkreślił, że Jan Paweł II cenił teologię niemiecką, a on sam jest otwarty na to, aby nasi księża podejmowali tam studia doktoranckie. Wyrażając zadowolenie z obecności delegacji z Niemiec, kard. Dziwisz wspominał pielgrzymki Jana Pawła II do tego kraju.

Należy żywić nadzieję, że wspólne robocze spotkania, nawiązanie wzajemnych przyjaznych relacji i w końcu podpisanie międzyuczelnianej umowy zaowocuje wzajemnymi kontaktami naukowymi, wymianą profesorów i studentów oraz wspólnie przygotowanymi konferencjami. Czekają na nas europejskie projekty, jak choćby polsko-niemiecki grant Beethoven. Studentów może finansowo wesprzeć Deutsch-Polnisches Jugendwerk i Erasmus. Z naszej strony potrzebna jest tylko motywacja, entuzjazm i obopólne zaangażowanie na rzecz wzajemnego zdynamizowania naukowych więzi. Posiadany przez obie uczelnie kapitał ludzki pozwala optymistycznie patrzeć w przyszłość. Nie ma też wątpliwości, że duchowo będzie nas wspierał nasz patron św. Jan Paweł II.

Inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

tekst: Irena Szlachta

Rozpoczął się czwarty rok działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Oficjalna inauguracja miała miejsce 23 października br. w kościele św. Marka. W świątyni zebrali się słuchacze UTW, aby prosić Boga o błogosławieństwo, siły duchowe i fizyczne na rozpoczynający się nowy okres nauki. Mszę świętą odprawił ks. dr hab. Jan Dziedzic – prodziekan Wydziału Teologicznego, a zarazem kierownik ds. UTW. Wygłosił on również homilię.

Po Eucharystii nastąpiła immatrykulacja studentów I roku, którym wręczono indeksy. Mimo że wielu obecnych w kościele było w swoim życiu uczestnikami uroczystego przyjęcia studentów I roku, może nie tylko na jednej uczelni, moment ten był dla nich wzruszającym przeżyciem i przywoływał wspomnienia z młodości.

Warto przypomnieć, że Uniwersytet Trzeciego Wieku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie rozpoczął swoją działalność w roku akademickim 2011/2012. Był to krok dość ryzykowny wobec faktu, że istniało w owym czasie osiem tego typu uniwersytetów działających przy krakowskich wyższych uczelniach i nie było pewności, że znajdą się chętni do pogłębiania wiedzy z zakresu tematyki, jaka jest tu oferowana.

Utworzenie UTW przez naszą uczelnię wymagało niemałego wysiłku i zdolności organizacyjnych od osób w to zaangażowanych. Oprócz pomysłodawców i twórców UTW, nie można zapomnieć o wkładzie pracy pierwszej sekretarki UTW mgr Małgorzaty Szewczyk, od początku przeprowadzającej rekrutację słuchaczy. Tym samym ma ona również swój udział w tegorocznym sukcesie, jakim jest przyjęcie 200 nowych studentów na rok akademicki 2014/2015 (a dodatkowych 40 osób czeka na liście rezerwowej).

Stale zwiększająca się liczba słuchaczy, aktualnie 460 osób, stawia przed organizatorami coraz większe wymagania, aby tendencja ta utrzymywała się w następnych latach, a studenci mieli satysfakcję z faktu uczestniczenia w zajęciach.

Słuchaczom UTW życzymy udanego roku akademickiego!

Anna Batko laureatką Konkursu im. Majera Bałabana

Miło nam poinformować, że nasza tegoroczna absolwentka kierunku historia sztuki pani mgr Anna Batko została laureatką Konkursu im. Majera Bałabana na najlepsze prace magisterskie i doktorskie o Żydach i Izraelu organizowanym przez Żydowski Instytut Historyczny. Praca pani mgr Anny Batko pt. *Kim jest brat twój, Kain? Polska sztuka współczesna wobec Zagłady* napisana pod kierunkiem pani dr hab. Marty Leśniakowskiej, prof. UPJPII została nagrodzona drugim miejscem. **Serdecznie gratulujemy!**

Jubileusz bp. prof. dr. hab. Tadeusza Pieronka

tekst: Monika Wiertel, zdjęcia: Jacek Stokłosa

W piątek 24 października br. przypadł niezwykle jubileusz: 80 urodziny bp. prof. dr. hab. Tadeusza Pieronka – byłego rektora naszej uczelni. Z tej okazji osoby życzące Jubilatowi spotkały się w czwartek 23 października w katedrze na Wawelu, aby uczestniczyć we mszy świętej w jego intencji. Bp prof. dr. hab. Tadeusz Pieronek jest kapłanem archidiecezji krakowskiej i członkiem kapituły metropolitalnej. Był długoletnim profesorem Wydziału Teologicznego w Krakowie, w latach 1974–1980 prodziekanem tego wydziału, a w latach 1998–2004 rektorem Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Wśród licznych zasług jego kadencji rektorskiej należy zaliczyć rozpoczęcie budowy budynku biblioteki na os. Ruczaj oraz rozpoczęcie organizacji konferencji z cyklu *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej* oraz Dni Tischnerowskich. Pełna wdzięczności wspólnota akademicka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie życzy bp. prof. Tadeuszowi Pieronkowi wiele zdrowia i błogosławieństwa Bożego, zapewniając o życiwej pamięci.

IX Dni Jana Pawła II

„To był od razu papież nadziei, nadziei, że zmieni się coś w świecie i w Kościele. Dziś po tylu latach możemy powiedzieć, że nadzieje się spełniły” (kard. Stanisław Dziwisz podczas konferencji prasowej IX Dni Jana Pawła II)

tekst: Monika Wiertel

zdjęcia: Andrzej Płachetko

Tegoroczna edycja Dni Jana Pawła II, która odbyła się w dniach 4–6 listopada, przebiegła pod hasłem *Nadzieja*. Przedsięwzięcie to, które szkoły wyższe Krakowa i Małopolski zaczęły organizować rok po śmierci św. Jana Pawła II, w roku kanonizacji naszego patrona miało szczególny charakter.

Celem Dni Jana Pawła II jest badanie i rozwijanie dziedzictwa intelektualnego i duchownego, jakie pozostawił nam święty papież. Dlatego jego sercem jest zawsze sympozjum naukowe o międzynarodowym charakterze, które gromadzi wybitnych badaczy i znaczących ludzi Kościoła. W tym roku odbywało się ono 5 listopada pod tytułem *Drogi nadziei*. Nie inaczej niż w poprzednich latach aula Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego pękała w szwach, wielu bowiem chciało wysłuchać znakomitych prelegentów. Sympozjum otworzył gospodarz miejsca prof. dr hab. med. Wojciech Nowak – rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, a jako następny zabrał głos kard. Stanisław Dziwisz – metropolita krakowski i wielki kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który podkreślił: „Jan Paweł II przemawia teraz do nas w inny sposób. Po zamknięciu się księgi jego życia uświadomiliśmy sobie dar, jaki otrzymaliśmy w jego osobie, myślach i czynach”. W czasie swojego wystąpienia abp Stanisław Gądecki – przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski stwierdził, że Jan Paweł II poprzez swoje nauczanie wskazywał, że człowiek nie musi być zdominowany ciągłym dążeniem do postępu jako wartości absolutnej i powinien być w tym wspierany przez Kościół, który pokazuje, że „rezygnacja z zasad moralnych i banalizacja miłości to w istocie droga prowadząca do zagłady nadziei”. Następnie przemawiała Hanna Suchocka – była ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej, która podkreśliła, jak bardzo pontyfikat Jana Pawła II pomógł Polakom, dając im nadzieję podczas walki o rzeczywistą niepodległość kraju. Dało się to szczególnie odczuć podczas jego pierwszych pielgrzymek do Polski. „Cały czas Jan Paweł II nawoływał do przekraczania progu nadziei, robienia czegoś więcej, by odnajdywać sens w bezsensie” – powiedziała Suchocka. Pozostałymi prelegentami podczas sesji byli: prof. dr hab. Stanisław Grygiel, prof. dr hab. Franciszek Ziejka, s. prof. dr hab. Barbara Chyrowicz, prof. dr hab. Tadeusz Sławek, prof. Leszek Polony, prof. dr hab. Anna Grzegorzczak oraz prof. dr hab. Andrzej Pach.

Drogi nadziei to nie jedyna sesja naukowa, jaka odbyła się w ramach IX Dni Jana Pawła II. We wtorek 4 listopada nasza uczelnia zorganizowała dwie konferencje. Pierwsza z nich odbywała się w Bibliotece Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie na temat *Dziedzictwo Jana Pawła II w bibliotekach i archiwach krajowych i zagranicznych*. Pa-

tronat honorowy nad nią objął kard. Stanisław Dziwisz, kard. Stanisław Ryłko oraz Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W konferencji wzięli udział przedstawiciele bibliotek, archiwów i innych instytucji związanych ze św. Janem Pawłem II, posiadających w swych zbiorach cenne lub rzadkie pozycje dotyczące osoby i pontyfikatu Jana Pawła II, opracowania jego dzieł, bibliografie, pamiątki i materiały odnoszące się do wszystkiego, co składa się na pozostawione przez niego dziedzictwo. W tym samym dniu odbył się także II Międzynarodowy Kongres Katedr *Dziedzictwo Jana Pawła II Wielkiego*. Zgromadził on przedstawicieli katedr badających dziedzictwo intelektualne i naukowe papieża Polaka. Na ul. Bernardyńską, gdzie odbywał się kongres, przybyli naukowcy ze Stanów Zjednoczonych, Argentyny, Kolumbii czy Meksyku.

Poza tym odbyły się inne sympozja i panele naukowe: *Muzyka wobec poezji i nauczania Jana Pawła II – cz. V* oraz *Przyszłość człowieka zależy od kultury* (Akademia Muzyczna w Krakowie), *Między oczekiwaniami a nadzieją w gospodarce* (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), *Czym jest przekraczanie progu nadziei?* (Akademia Ignatianum w Krakowie) oraz *Święty Jan Paweł II – losy nadziei* (Międzynarodowe Towarzystwo Naukowe Fides et Ratio).

Na tegoroczną edycję Dni Jana Pawła II składały się także wydarzenia artystyczne, m.in. otwarcie wystawy po konkursie fotograficznym, koncert orkiestry barokowej, spektakl teatralny *Korczak Czarodziej* oraz wieczór poetycko-muzyczny *Poezje Karola Wojtyły i Jana Pawła II* w interpretacji Anny Polony i Jacka Romanowskiego. Zwieńczeniem przedsięwzięcia była Eucharystia sprawowana w Sanktuarium św. Jana Pawła II 7 listopada. Przewodniczył jej kard. Stanisław Dziwisz, który podczas homilii powtórzył, że papież Polak był człowiekiem nadziei. „Dlatego nawet w obliczu wielkich wyzwań, przed jakimi stawał Kościół przełomu drugiego i trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa, zachowywał głęboki spokój i optymizm. Kierował spokojnie nawą Kościoła, nie zrażając się trudnościami, słabościami czy skandalami. Dostrzegał w świecie ogromne pokłady miłości i dobra mniej krzykliwego od zła i nienawiści. Wiedział, że wszechświat jest w ręku Boga i że nad dziejami człowieka na ziemi czuwa nasz Stwórca i Zbawiciel” – powiedział hierarcha.

Po mszy świętej nastąpiło rozdanie nagród w konkursie literackim. Pierwsze miejsce zajęła Magdalena Śwígost (Uniwersytet Jagielloński), drugie kl. Maciej Koczaj TChr (Arcybiskupie Seminarium Duchowne w Poznaniu), a trzecie przyznano Natalii Niciejewskiej (Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne Uniwersytetu Jagiellońskiego).

W tym roku po raz kolejny działania organizacyjne koordynował Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

II Międzynarodowy Kongres

Dziedzictwo Jana Pawła II Wielkiego

tekst: Aneta Krupka

Jednym z wydarzeń składających się na program IX Dni Jana Pawła II był II Międzynarodowy Kongres *Dziedzictwo Jana Pawła II Wielkiego*. Dzięki temu wydarzeniu mogliśmy gościć na naszym uniwersytecie światowej klasy specjalistów zajmujących się nauczaniem papieża Polaka. Trzy dni pobytu zagranicznych gości upłynęły na wielu ciekawych wykładach, ale także stały się okazją do odwiedzenia miejsc związanych z Janem Pawłem II.

Sama idea kongresu narodziła się w Kolumbii, gdzie w 2010 roku odbył się I Kongres *Dziedzictwo Jana Pawła II Wielkiego* z udziałem nie tylko naukowców z południowoamerykańskiego kontynentu, ale także gromadzący naukowców europejskich. Obecny na I Kongresie w Kolumbii kard. Stanisław Dziwisz zaprosił wszystkich do ponownego spotkania, tym razem w Krakowie. Pomimo niemałej odległości, udało się ten pomysł zrealizować, a tym samym wzbogacić tegoroczną ofertę Dni Jana Pawła II.

Kongres rozpoczął się 4 listopada br. w auli przy ul. Bernardyńskiej 3. Oprócz dwóch prelegentów (ks. dr. hab. Roberta Woźniaka i o. dr. Macieja Zięby) i jednej prelegentki (dr Agnieszki Kurnik) wykłady wygłosiło dwóch południowoamerykańskich profesorów: Cristian Conen i Bogdan Piotrowski oraz trzy panie profesor: Alejandra Vanney pracująca w USA, Graciela Palau z Argentyny oraz Ana María Araújo pochodząca z Kolumbii. Ta różnorodność wpłynęła nie tylko na zróżnicowanie samych wykładów, ale także stała się okazją do wysłuchania wystąpień nie tylko w języku polskim, ale także w języku hiszpańskim, będącym drugim językiem kongresu.

Wykłady zostały podzielone na trzy bloki: wstępny, który koncentrował się wokół tematu nadziei jako klucza do rozumienia ludzkiej historii przez św. Jana Pawła II. Drugi blok problematykę nadziei wpisywał w kontekst współczesności – jej roli dla interpretacji obecnych wydarzeń, także w porównaniu z innymi autorami podejmującymi taki temat. Trzeci popołudniowy panel obejmował problematykę płci, małżeństwa i rodziny. Kongres był nie tylko niecodzienną okazją do wysłuchania wykładów pochodzących spoza Europy, ale także do zadania pytań i rozmowy ze wszystkimi zaproszonymi gośćmi. Przedłużające się ponad program dyskusje przenoszone także poza salę wykładową były dowodem zainteresowania, jakie wśród słuchaczy wzbudziło to wydarzenie.

Zagraniczni goście nie opuścili Krakowa po wygłoszeniu wykładów, ale wraz z kilkoma innymi osobami przybyłymi z Ameryki Południowej uczestniczyli przez kolejne dni w wydarzeniach związanych z IX Dniami Jana Pawła II. 5 listopada mieli możliwość wysłuchać wykładów głównej sesji naukowej w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wolny czas stał się okazją do poznania piękna Krakowa, ale także do podążenia śladami Karola Wojtyły do jego rodzinnych Wadowic. 6 listopada w centrum wydarzeń były przede wszystkim Łagiewniki. Dzięki uprzejmości dyrektor Instytutu Dialogu Międzykulturowego pani Agaty Szuty goście zwiedzili Sanktuarium św. Jana Pawła II oraz bazylikę Miłosierdzia Bożego. Na zakończenie uczestniczyli we mszy świętej kończącej obchody Dnia Jana Pawła II.

Tych wszystkich, którzy zainteresowani są tematyką kongresu, a nie mogli wziąć w nim udziału powinna ucieszyć wiadomość, że planowane jest wydanie publikacji pokongresowej zawierającej polskie wersje wszystkich wystąpień.

Dziedzictwo Jana Pawła II w bibliotekach i archiwach krajowych i zagranicznych

tekst: Danuta Gurdak

zdjęcia: Anton Ego

Uczelnie wyższe Małopolski w ramach obchodzonych corocznie Dni Jana Pawła II organizują liczne wydarzenia naukowe, kulturalne i artystyczne. Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wpisała się w program IX Dni Jana Pawła II, zapraszając 4 listopada br. w dniu wspomnienia św. Karola Boromeusza, czyli w dniu imienin św. Jana Pawła II, na międzynarodową konferencję naukową pt. *Dziedzictwo Jana Pawła II w bibliotekach i archiwach krajowych i zagranicznych*. Wydarzenie zostało zainicjowane przez bibliotekarzy, którzy po raz pierwszy podejmując trud organizacji konferencji, pragnęli także w ten sposób uczcić swego wielkiego patrona w roku jego kanonizacji. Oferując nowoczesną przestrzeń biblioteczną, stworzono sposobność, by w środowisku bibliotekarzy, archiwistów, dokumentalistów i pracowników środowisk naukowych podjąć próbę ukazania i popularyzacji spuścizny duchowej, intelektualnej i materialnej św. Jana Pawła II jako dziedzictwa stanowiącego wartość zadaną, wskazać źródła do badań naukowych, dać okazję wymiany myśli. Do udziału w konferencji zaproszone zostały biblioteki, archiwa, muzea, a także osoby i instytucje mogące poszczycić się związkami ze św. Janem Pawłem II lub posiadające w swych zbiorach cenne lub rzadkie pozycje dotyczące osoby i pontyfikatu papieża Polaka, opracowania jego dzieł, bibliografie, pamiątki i materiały odnoszące się do wszystkiego, co składa się na dziedzictwo pozostawione przez świętego naszych czasów.

Biblioteka zaprosiła do udziału w tym wydarzeniu także społeczność Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, środowiska akademickie i lokalne, mieszkańców Krakowa. W przerwach pomiędzy obradami była możliwość obejrzenia wystawy prezentującej dedykacje dla św. Jana Pawła II zapisane w książkach i czasopismach należących do zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Nie brakowało też chętnych do zwiedzenia biblioteki.

Odczyty prelegentów poprzedziła msza święta sprawowana w rektoracie św. Jana Pawła II mieszczącym się w bezpośrednim sąsiedztwie biblioteki. Następnie w auli bibliotecznej wszystkich przybyłych gości serdecznie przy-

witała mgr Magdalena Nagieć, p.o. dyrektora Biblioteki, po czym przekazała głos rektorowi ks. prof. dr. hab. Wojciechowi Zyzakowi, który po słowach powitania otworzył obrady. Ksiądz rektor wręczył także pamiątkowe medale z okazji kanonizacji patrona naszej uczelni. Uhonorowani zostali członkowie komitetu naukowego konferencji: ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII – przewodniczący, ks. prof. dr hab. Jacek Urban, dr hab. Maria Kocójowa, prof. UJ, ks. dr hab. Jan Bednarczyk oraz goście honorowi konferencji: ks. infułat dr Michał Jagosz z Rzymu (przewodniczący Komisji Historycznej w procesie kanonizacyjnym Jana Pawła II), prof. dr hab. Zdzisław Jan Ryn (profesor psychiatrii w Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie), mgr Helena Kupiszewska (bibliotekoznawca i historyk sztuki, w latach 1986–2008 kustosz dyplomowany zbiorów w Ośrodku Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie) i dr Stanisława Postawa (zasłużona dla Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Biblioteki Instytutu Liturgicznego Uniwer-

sytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, nagrodzona przez kard. Stanisława Dziwisza w 2014 roku Złotym Medalem Pontyfikatu Jana Pawła II za ofiarną pracę na rzecz utrwalenia i zachowania dziedzictwa papieża Polaka).

Konferencja została podzielona na cztery sesje. Sesję pierwszą poświęconą zbiorom dokumentacyjnym i archiwalnym, prowadzoną przez ks. dr. hab. Jana Bednarczyka, rozpoczął ks. infułat dr Michał Jagosz. W oparciu o dane pochodzące z kwerend przeprowadzonych przez Komisję Historyczną jej przewodniczący przedstawił ogrom bogactwa i różnorodność materiałów stanowiących o dziedzictwie św. Jana Pawła II przeanalizowanych przez komisję. O Wojtyłanach mówili ks. prof. dr hab. Jacek Urban, prezentując cymelia ze zbiorów Archiwum Kapitulnego na Wawelu, i ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII, ukazując skarby z Archiwum Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, w tym zdjęcia rękopisu pracy magisterskiej Karola Wojtyły. Mgr Helena Kupiszewska opisywała wyjątkową kolekcję darów znajdujących się w Domu Polskim Jana Pawła II w Rzymie. Natomiast prof. dr hab. Zdzi-

śław Jan Ryn zabrał uczestników konferencji w niebywałą podróż po Ameryce Południowej, prezentując ikonografię Jana Pawła II na tym kontynencie.

Sesji drugiej, podczas której prelegenci prezentowali zasoby bibliotek w odniesieniu do osoby i twórczości św. Jana Pawła II, przewodniczył ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII. Jako pierwszy w tej części zabrał głos ks. dr hab. Jan Bednarczyk, który będąc dyrektorem Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w latach 1989–2012, pozyskiwał podczas wielokrotnych wyjazdów do Watykanu dary książek i czasopism z prywatnych zbiorów Ojca Świętego do biblioteki naszej uczelni. Z kolei dr Stanisława Postawa zaprezentowała w imieniu swoim oraz ks. dr. Andrzeja Dobrzyńskiego – dyrektora Ośrodka Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II, bibliotekę w tym ośrodku, jej znaczenie i działalność oraz gromadzone od 33 lat zbiory dotyczące św. Jana Pawła II i jego pontyfikatu, książki, dokumentację prasową oraz wydawaną przez ośrodek bibliografię. Bibliotekę Uniwersytecką Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego prezentowała dr Anna Z. Zmorzanka. W swoim wystąpieniu prelegentka przedstawiła genezę i rozwój oraz charakterystykę i czytelnictwo dotyczące księgozbioru Jana Pawła II w bibliotece KUL. Bibliotekę Teologiczną Uniwersytetu Śląskiego oraz gromadzony w jej zbiorach intelektualny i materialny dorobek dotyczący osoby i pontyfikatu Jana Pawła II w postaci prac magisterskich, licencjackich i doktorskich przedstawiła dr Bogumiła Warząchowska. Mgr Alicja Paruzel z Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej postawiła pytanie, czy w bibliotekach i uczelniach technicznych można znaleźć trwałe ślady Oj-

ca Świętego Jana Pawła II i jego nauk. Jak się okazuje, dziedzictwo papieża tylko pozornie nie jest związane z techniką, uczelniami technicznymi i obsługującymi je bibliotekami, co potwierdzone zostało podczas przeprowadzonych przez autorkę badań w 18 bibliotekach polskich uczelni technicznych.

Popołudniową część konferencji rozpoczęła dr hab. Maria Kocójowa, prof. UJ. W sesji tej referowano tematy ukazujące przykłady przejawiania się inspiracji osobą, twórczością i nauczaniem św. Jana Pawła II w różnych aspektach twórczego działania. Pierwszą prelegentką była mgr Hanna Wojtysiak. W wystąpieniu zatytułowanym *Poprzez słowa do Słowa: myśl papieska w zbiorach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej* autorka wskazywała, które pozycje dzisiaj budzą największe zainteresowanie myślą Jana Pawła II wśród czytelników Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej i jakie powody kierują wyborem takiej literatury. Następnie dr Beata Przewoźnik z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach podjęła próbę przedstawienia górskiego dziedzictwa św. Jana Pawła II zgromadzonego na kartach w zbiorach Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK w Krakowie. Od tematyki górskiej uczestnicy przeszli do muzycznej, wysłuchując ciekawej prelekcji mgr Marii Rusek z Biblioteki Akademii Muzycznej w Krakowie zatytułowanej *Trzy poematy Karola Wojtyły w opracowaniu muzycznym Ireny Pfeiffer*. Na zakończenie tej sesji dr Renata Dulian, kustosz dyplomowany w Bibliotece Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, poruszyła problem groma-

dzenia literatury religijnej dla dzieci na przykładzie literatury religijnej dla dzieci o Janie Pawle II, wskazując na jej dokumentacyjny, ewangelizacyjny i katechetyczny wymiar.

Ks. prof. dr hab. Jacek Urban przewodniczył ostatniej sesji, podczas której poruszano tematy związane z popularyzacją dzieł św. Jana Pawła II w Internecie, w wersjach cyfrowych i elektronicznych. Referat o św. Janie Pawle II w serwisach informacyjnych Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES wygłosił ks. dr Jerzy Witczak z Wrocławia. Z kolei Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie reprezentowały dwie osoby: mgr Marta Dzieńkiewicz i mgr Paweł Gierch, którzy opisywali projekty internetowe mające zapewnić dostęp do wiarygodnej informacji, pomóc w jej weryfikowaniu oraz ułatwić nawigację w gęstwinie papieskich tekstów i opracowań. Na zakończenie kustosz dyplomowany Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie mgr Danuta Rebech przedstawiła zbiory audiowizualne związane ze św. Janem Pawłem II gromadzone w bibliotece naszej uczelni.

Na zakończenie obrad podkreślono też cenną inicjatywę bibliotekarzy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie zorganizowania takiej konferencji. Przedstawiciele Centrum Myśli Jana Pawła II zwrócili uwagę na konieczność współpracy ośrodków, bibliotek i instytucji zachowujących dziedzictwo Jana Pawła II. Ks. prof. dr hab. Jacek Urban poparł postulat uczestników konferencji o konieczności ściślej współpracy i jednoczenia wysiłków. Podkreślił, że archiwa i biblioteki przechowują myśl świętego, dlatego tak

ważne jest ich zadanie, aby tę myśl pielęgnować, opracowywać, udostępniać specjalistom, naukowcom, ale także ludziom młodym.

Uczestnicy konferencji przekazali dla Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wiele cennych darów książkowych i czasopiśmienniczych. Darczyńcom składamy wyrazy serdecznych podziękowań.

Konferencja została objęta patronatem honorowym przez Jego Eminencję kard. Stanisława Dziwisza – arcybiskupa metropolitę krakowskiego, Jego Eminencję kard. Stanisława Rylkę – przewodniczącego Papieskiej Rady ds. Świeckich, Jego Magnificencję ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka – rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Patronat medialny roztoczyli Centrum Jana Pawła II *Nie lekajcie się!*, „Przewodnik Katolicki”, „Dziennik Polski”, Radio Plus i Radio Bonus. Informacja o konferencji była także zamieszczona na stronach internetowych Elektronicznej Biblioteki EBIB, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES.

Realizacja tego wydarzenia nie byłaby jednakże możliwa bez wsparcia finansowego i materialnego ze strony Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, która przekazała dla uczestników konferencji medale pamiątkowe z okazji kanonizacji Jana Pawła II oraz wydane przez siebie albumy *Gaudium veritatis. Temu, który uczy, jak służyć prawdzie*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przekazało na cel konferencji kilka egzemplarzy książki *Przesłanie Jana Pawła II na XXI wiek* (red. Marco Jachov, Franciszek Ziejka, Władysław Zuziak), które również trafiły do uczestników konferencji. Za wszelką okazaną pomoc w realizacji tego przedsięwzięcia organizatorzy składają serdeczne podziękowania. Mamy ogromną nadzieję, że owocem tej konferencji będzie opublikowanie pracy zbiorowej zawierającej wygłoszone referaty i artykuły zaproszonych osób.

Co nas łączy, co nas dzieli w Europie?

tekst: Monika Wiertel

zdjęcia: Monika Winiarska

W dniach 26–27 września br. w Tomaszowicach koło Krakowa odbyła się kolejna, czternasta już konferencja z cyklu *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej*. W tym roku prelegenci i uczestnicy rozważali zagadnienie *Co nas łączy, co nas dzieli w Europie?* Spotkanie otworzył kard. Stanisław Dziwisz, który podkreślił, że Kościół odgrywa wielką rolę w integracji naszego kontynentu i umacnia duchową tożsamość narodów. „Łączy nas doświadczenie i pamięć o zwycięstwach człowieka, ale także o jego przegranych na naszej europejskiej ziemi” – powiedział metropolita krakowski.

Następnie wystąpienia wprowadzające w tematykę konferencji wygłosili: abp Francesco Mantenegro – metropolita Agrygentu, Flamina Giovanelli – podsekretarz stanu Papieskiej Komisji Iustitia et Pax oraz Cezary Kościelniak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Po takim zarysowaniu najistotniejszych kwestii wymagających omówienia nastąpiła praca w grupach roboczych, które debatowały nad problemem migracji i jej konsekwencji, społeczną gospodarką rynkową jako odpowiedzią na kryzys, a także problemami młodego pokolenia. Dyskusje były moderowane przez Leszka Gęsiaka SI z Radia Watykańskiego, prof. Pawła H. Dembińskiego – kierownika Katedry Strategii i Konkurencji Międzynarodowej Uniwersytetu we Fryburgu, Pascal Lejeune – kierownik programu Młodzież przy Komisji Europejskiej i ks. Jacek Stryczek – prezes Zarządu Stowarzyszenia WIOSNA. Wyniki pracy w grupach roboczych zostały przedstawione w sobotę, drugiego dnia konferencji.

Na program spotkania złożyła się też piątkowa msza święta w sanktuarium św. Jana Pawła II, której przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz. Homilię wygłosił prymas Polski abp Wojciech Polak.

Konferencja została zorganizowana przy współpracy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Fundacji im. Roberta Schumana w Luksemburgu, Fundacji Konrada Adenauera, Grupy EPL w Parlamencie Europejskim oraz Komisji Biskupów Unii Europejskiej.

Katolickie trzy grosze w dyskusji o podatkach

tekst: Sara Rynowska

zdjęcia: Dorota Wójtowicz

Piękny, słoneczny czwartek, wszędzie słycać śpiew ptaków. Przez brak ciemnych, burzowych chmur na niebie można by sądzić, że ten dzień przebiega bez jakichkolwiek napięć, ale przy ul. Podzamcze 8, w auli krakowskiego Wyższego Seminarium Duchownego zaczyna robić się gorąco. W tym dniu właśnie miejsce ma konferencja *Moralność podatkowa 2240* organizowana przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Duszpasterstwo Przedsiębiorców i Pracodawców Talent. Patrząc na plan spotkania – zapowiada się interesująco.

Spotkanie rozpoczęło się Eucharystią pod przewodnictwem ks. Grzegorza Piątka SCJ. Po przejściu do sali konferencyjnej zostało odczytane słowo wstępne od Jego Eminencji kard. Stanisława Dziwisza, który objął wydarzenie honorowym patronatem. Wyraźnie zaznaczył on, iż potrzeba nam dziś przede wszystkim ludzi sumienia, którzy będą umieli zaangażować się w walkę z nieuczciwością, takich, którzy będą mądrze uczestniczyć w życiu publicznym, dbając o dobrą współpracę urzędników państwowych z obywatelami. Odwołując się do nauczania św. Jana Pawła II i papieża Franciszka, mówił o wytrwałości w dawaniu świadectwa życia chrześcijańskiego.

Moralne, niemoralne...

Moralność podatkowa – to tytuł całej konferencji, ale również pierwszego referatu, wygłoszonego przez prof. Feliksa Grądalskiego. Stwierdził on, iż mimo szerokiej dyskusji toczącej się na tematy ekonomiczne, nurt dotyczący moralności w finansach publicznych jest praktycznie nieobecny. Prelegent zaznaczył, iż należy brać pod uwagę dwa rodzaje stosunków w podatkach: relację państwa (jako strony posiadającej władzę do podatnika) i odwrotnie. Według profesora bunt oraz oszustwa podatkowe często wynikają z faktu, że zachwiana została reguła ekwiwalentności – zbyt wielkie utrudnienia dla przedsiębiorcy stawiają go w co najmniej nieprzyjanych warunkach dla prowadzenia uczciwej działalności gospodarczej. Na koniec jego wykładu wybrzmiało pytanie o to, co właściwie oznacza pojęcie racjonalnego systemu podatkowego. Prelegent częściowo udzielił na nie odpowiedzi: racjonalny system to taki, w którym podatek nie będzie wyższy niż wpływy przedsiębiorcy, a państwo nie będzie pochłaniać całości jego przychodów.

Z nutką filozofii

Chociaż system podatkowy kojarzymy raczej z praktyką, nie zabrakło poruszenia tematu i od strony filozoficznej. Dr hab. Joanna Mysona Byrska przyjrzała się takim pojęciom jak demokracja oraz konsumpcjonizm. Omawiając postawę współczesnego człowieka wobec dobra wspólnego, zaznaczyła, iż tendencja do przyjmowania postawy egoizmu i hedonizmu osiągnęła dziś w społeczeństwie zastraszająco wysoki poziom. Podczas prelekcji można było dostrzec dość pesymistyczną wizję świata, w którym poczucie odpowiedzialności

za drugiego człowieka to zmysł, który zatraciliśmy podobnie jak zmysł przynależności do grupy. Konsument szukający jedynie własnego dobra nie będzie rozumieć idei płacenia podatków, a co za tym idzie – nie jest w stanie przyjąć, że ograniczenie wolności każdej jednostki z osobna (a tym jest właśnie płacenie podatków) pozwala na większą wolność ogółu społeczeństwa.

A jeśli moje pieniądze idą na złe cele?

Tę kwestię poruszył w swojej wypowiedzi ks. dr Marek Leśniak. Jaką postawę powinien przyjąć chrześcijanin wobec nadużyć władzy podatkowej? W tym miejscu postawił on trzy pytania, na które usiłował odpowiedzieć: czy podatki obowiązują w sumieniu, czy są niemoralne, jakie grzechy im towarzyszą? Teologia moralna podpowiada, że aby płacenie podatków stało się obowiązkiem moralnym, potrzeba odpowiedniego (moralnego) celu, kompetentnej władzy oraz równomiernego rozłożenia obciążeń podatkowych na płatników. Konstytucja *Gaudium et spes* dodaje, że koniecznym jest również, aby podatki służyły dobru wspólnemu, a nie jedynie pewnej grupie społecznej kosztem innej. Jako największe źródło odpowiedzi na postawione pytania ks. dr Leśniak przytoczył *Katechizm Kościoła katolickiego*, 2240, w którym nakazane jest płacenie podatków bez podania jednocześnie jakichkolwiek okoliczności zwalniających z tego obowiązku. Słyszymy niejednokrotnie stwierdzenia, że podatki są niemoralne, ponieważ z nich finansuje się aborcję, *in vitro* oraz zawyżone pensje próżnujących polityków. Dlatego też w podsumowaniu mówca zaznaczył, że naprawdę niewiele jest uczciwych usprawiedliwień dla uchylania się od danin publicznych, bowiem grzechy władzy nie stanowią takiego usprawiedliwienia – nie są one naszymi grzechami, a raczej faktami, na które nie zawsze mamy realny wpływ.

Poradnik malkontenta

Spowiedź i kierownictwo duchowe oszustów podatkowych i ks. Przemysław Król SCJ w roli głównej. Oczywiście nie doradzał on, jak oszukiwać i kiedy można, ale raczej mówił o tym, co robić, kiedy już zostaliśmy uwikłani w przestępstwa lub co najmniej wykroczenia podatkowe. Podzielił on oszustów na trzy grupy. Grupa ludzi, którzy zaakceptowali i zinterioryzowali konieczność płacenia podatków zgodnie z zasadą „płac i płac”, ale w pewnym momencie dopuścili się oszustwa. W momencie popełnienia wykroczenia odczuwają silne wyrzuty sumienia, a nieuczciwość postrzegają jako grzech. Co wtedy powinien zrobić spowiednik? Z pewnością nie osądzać penitenta pochopnie, ponieważ sprawy tego rodzaju z reguły są dosyć skomplikowane; starać się nie dawać prostych recept, ale raczej wspierać w uczciwości i przypominać, że zgodnie z biblijnym „nie można dwom panom służyć” – Bóg zawsze musi stać na pierwszym miejscu. Drugą grupę podatników stanowią ci, którzy co prawda mają świadomość obowiązku podatkowego, ale nie biorą go sobie do serca. Jest

to grupa, która wciąż szuka wymówek i usprawiedliwia swoje oszustwa. W tym przypadku spowiednik nie może wręcz nie przypomnieć, iż zawsze obowiązuje zasada „nawet najwyższy cel nie uswięca środków”, a kłamstwo zawsze pozostaje kłamstwem. Co jednak począć, kiedy „inaczej się nie da”? Słyszymy o „zepsutym” rynku, środowisku, w którym unikanie podatków staje się dla przedsiębiorcy kwestią „być albo nie być”. W tym miejscu trzeba wyznaczyć sobie „czerwoną linię”, której nigdy nie możemy przekroczyć; niezbędne jest również zaplanowanie swojej ścieżki poprawy oraz stałe podnoszenie swoich kompetencji, które pozwoli na rozwój finansowy bez konieczności oszukiwania. Najtrudniejsza dla kierownika duchowego jest grupa trzecia – ci, którzy nie akceptują podatków, prowadzą podwójne moralnie życie, „niedzielni katolicy”. Tutaj spowiednik powinien wskazać na konieczność pogłębienia wiary, nawiązanie bliskiej relacji z Bogiem oraz zaproponować podjęcie dłuższej rozmowy, a nawet znalezienie kierownika duchowego, który będzie mu towarzyszył podczas jego drogi poprawy. Gorąca dyskusja po takich wystąpieniach była rzeczą oczywistą.

Płacić, nie płacić?

Z pewnością nie można podać prostej odpowiedzi na to pytanie, gdyż czynników determinujących zachowanie jest bardzo wiele. Nikt jednak, kto chce uczciwie nazywać siebie katolikiem, nie może pozostać nieczułym na potrzeby społeczeństwa. Poczucie przynależności, odpowiedzialności, miłosierdzie dla bliskich oraz sprawiedliwość skłaniają nas ku temu, aby podatki płacić. Powinniśmy jednak na miarę swoich możliwości pogłębiać wiedzę oraz aktywnie uczestniczyć w życiu publicznym, aby przez różnorakie akcje, konsultacje społeczne oraz konstruktywną krytykę w sposób kompetentny poprawiać jakość życia społeczeństwa, nie uciekając się do sprzedawania Chrystusa za trzydzieści judaszowych srebrników.

Międzynarodowa konferencja studentów i doktorantów

Jak osiągnąć sukces? Kariery w Europie XIX i XX wieku

tekst: Albert Sendor

zdjęcia: Ewelina Zych

Na przestrzeni ostatnich dwóch wieków można było zaobserwować szereg błyskotliwych karier osób, które na trwałe zapisały się na kartach historii. Industrializacja Europy przyspieszyła procesy przemian społecznych, które z całą mocą uwidoczniły się w XIX i XX wieku. Ostatnie dwa stulecia pokazały, że nie było jednej recepty na osiągnięcie sukcesu i zrobienie zawrotnej, choć czasami krótkotrwałej kariery. Próbując odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób robiono karierę w XIX- i XX-wiecznej Europie, grupa doktorantów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie: mgr Paweł Kajzar, mgr Albert Sendor, mgr Marlena Sędłak oraz mgr Ewelina Zych zorganizowała konferencję naukową pt. *Jak osiągnąć sukces? Kariery w Europie XIX i XX wieku*. Międzynarodowa konferencja studentów doktorantów odbyła się w dniach 9–10 października br. w auli konferencyjnej budynku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej 3. Konferencja była skierowana do studentów i doktorantów historii oraz innych kierunków humanistycznych. W konferencji udział wzięli prelegenci z ośrodków akademickich całej Polski, m.in. Krakowa, Katowic, Lublina, Gdańska, Torunia oraz z zagranicy. Opiekę naukową nad konferencją objęli ks. prof. dr hab. Jacek Urban i dr Tomasz Graff.

Tematyka wystąpień referentów dotyczyła jednego lub kilku z następujących zagadnień: kariera polityczna, kościelna, administracyjna, wojskowa, naukowa, sportowa, jak również w instytucjach i organizacjach pozarządowych. Referenci starali się znaleźć odpowiedź na pytanie: co zdecydowało o zrobieniu kariery – talent, własna praca, pochodzenie społeczne, skandal czy może jeszcze coś innego? Jakie były następstwa osiągnięcia sukcesu zarówno dla omawianej postaci, jak i jej otoczenia? Jaki był wpływ karier poszczególnych osób na ich ojczyznę, sytuację polityczną i społeczną?

Otwarcia sesji dokonał ks. prof. dr hab. Jan Szczepaniak – dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego. Ze względu na ogromne zainteresowanie i dużą liczbę zgłoszeń na konferencję postanowiono przeznaczyć dwa dni. Biorąc pod uwagę, że konferencja miała charakter interdyscyplinarny, uwzględniający szerokie spektrum tematyczne i różnorodność zainteresowań prelegentów, organizatorzy postanowili podzielić każdy dzień obrad konferencji na trzy panele tematyczne, których finałem była dyskusja nad poruszonymi zagadnieniami.

W pierwszym dniu konferencji prelegenci dyskutowali na tematy zgrupowane w następujących panelach: *Kariery polityczne, Kariery zawodowe i społeczne, Kariery artystów*.

Moderatorem pierwszego panelu była mgr Ewelina Zych. Pierwszym prelegentem był mgr Paweł Kajzar z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który przedstawił referat pt. *Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego*. W trakcie wystąpienia została zaprezentowana organizacja, jaka powstała w 1935 roku w Warszawie. Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Pił-

sudskiego działał pod honorowym przewodnictwem prezydenta Ignacego Mościckiego. Głównym zadaniem komitetu było szerzenie kultu marszałka. W tym celu realizowano szereg projektów o charakterze narodowym w Warszawie, Krakowie, Wilnie. Komitet posiadał bardzo dobrze zorganizowaną strukturę i hierarchię.

Kolejną niezwykle ciekawą sylwetkę zaprezentowała mgr Dominika Rychel-Mantur z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach pt. *Sejm Wielki jako przepustka do sukcesu na podstawie kariery Tadeusza Matuszewicza*. Tadeusz Matuszewicz znany był głównie z epoki Księstwa Warszawskiego, w którym jako minister finansów cieszył się powszechnym poważaniem, a także uchodził za krasomówcę. Jego kariera rozpoczęła się jednak wcześniej, właśnie w epoce Sejmu Wielkiego, na którym miał nabyć umiejętności przemawiania oraz poznać wiele wpływowych osób. W referacie prelegentka przedstawiła rolę, jaką odegrało uczestnictwo w pracach sejmowych dla rozwoju kariery Matuszewicza.

W panelu tym referat wygłosił również mgr Albert Sendor, przedstawiając referat pt. *Walka wrodzonej dumy z rozumem. Początki kariery Adama Potockiego*. Postać tego wybitnego polityka i społecznika nie doczekała się jak dotąd własnej biografii. W wystąpieniu zwrócono szczególną uwagę na czynniki, które wpłynęły na zaangażowanie młodego arystokraty, jak również wskazano, czym było to podyktowane. Referat pozwolił zrozumieć zaangażowanie Potockiego na tak wielu różnych polach, które wpływało zarówno z gruntownej wiedzy, jak i z racji urodzenia. Wpływ rodziny był drugim istotnym punktem w wystąpieniu, ponieważ wykazano jak ważnym czynnikiem ułatwiającym karierę były koligacje i znaczenie rodzin arystokratycznych.

Moderatorem drugiego prowadzonego równoległe do „politycznego” panelu *Kariery zawodowe i polityczne* była mgr Marlena Sędłak. Bardzo interesujący referat wygłosił student z Serbii mgr Miloš Mijatović pt. *Od świń do tronu – Miłoz Obernowić*. W wystąpieniu autor starał się znaleźć odpowiedzi na pytania, w jaki sposób z biednego sługi i poganiacza była Miłoz Obernowić stał się księciem Serbii oraz założycielem dynastii panującej, czy zadecydowały o tym tylko jego (niewątpliwie) wyjątkowe zdolności. Na uwagę zasługuje referat wygłoszony przez psychologa sportowego Pawła Drużka pt. *Trener Tysiąclecia*. W referacie dobitnie pokazano, że to, czy ktoś osiągnie sukces, jest kwestią relatywną. Bywają jednostki, które osiągają sukcesy w jednej dziedzinie życia, ale w innych dziedzinach odnoszą porażki. Trener Kazimierz Górski, bo to on był tematem wystąpienia, dokonał rzeczy z pozoru nieosiągalnych. Stał się za życia legendą i częścią narodowego mitu, a mimo to potrafił zachować dystans do własnych, nawet najbardziej spektakularnych osiągnięć. W wystąpieniu przybliżono postać trenera piłki nożnej, którego sukces rodacy pamiętają do dziś. Sukces, jaki osiągnął z reprezentacją piłkarzy, wy-

niósł na piedestał również wielu aktorów jego drużyny, która na cześć selekcyjona otrzymała miano Orły Górskiego. Po zakończonych obradach odbyła się owocna dyskusja.

O godzinie 14 rozpoczęła się druga część konferencji. Przed prelegentami i zaproszonymi gośćmi swoje referaty w specjalnym panelu eksperckim zaprezentowali pracownicy naukowcy naszej uczelni: dr hab. Jakub Sadowski, dr Grzegorz Chajko, dr Marcin Rzepka oraz dr Andrzej Szczepaniak z Uniwersytetu Opolskiego. Moderatorem panelu eksperckiego był opiekun naukowy sesji dr Tomasz Graff. Każdy z prelegentów przedstawił sylwetki postaci, które odniosły sukces: Erazma Piltza, Bolesława Piaseckiego, abp Bolesława Twardowskiego oraz Henryka Martyna. Szczególnie cenna była możliwość dyskusji i zadawania pytań prelegentom.

Po zakończonym panelu eksperckim zostały wręczone nagrody zaproszonym licealistom. Był to ważny punkt konferencji, który stanowił promocję naszej uczelni, jak również miał zainteresować młode pokolenia ofertą dydaktyczną uniwersytetu. Realizacja tego punktu była zdaniem organizatorów bardzo istotna również ze względu na popularyzację nauki historii. Wyłoniono laureatów ogólnopolskiego konkursu na napisanie pracy historyczno-literackiej pt. *Kariera a odpowiedzialność społeczna*. Zostali nimi:

- I miejsce Patryk Palka (I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Orkana w Limanowej),
- II miejsce Natalia Bieg (Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Józefa Dechnika w Biłgoraju),
- III miejsce Sabina Wierciak (II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych – Małopolska Szkoła Gościnności im. Tytusa Chałubińskiego w Myślenicach).

Fundatorem nagród książkowych był Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego Instytut Historii, a wręczenia nagród dokonał dyrektor Instytutu Historii dr hab. Jakub Sadowski. Następnie laureaci przedstawili swoje referaty zgromadzonym na auli gościom.

Moderatorami ostatniego panelu pierwszego dnia *Kariery artystów* byli mgr Paweł Kajzar i mgr Albert Sendor. Szczególnie interesujące było wystąpienie państwa Marty i Arkadiusza Gudowskich z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, którzy wspólnie przedstawili referat pt. *Anna Bilińska-Bohdanowiczowa – „gwiazda pierwszej wielkości na horyzoncie sztuki”*. Przedstawiono postać Anny Bilińskiej-Bohdanowiczowej, która od dzieciństwa przejawiała zdolności artystyczne. Była laureatką wielu konkursów organizowanych na akademiach paryskich, zdobywczynią m.in. *mention honorable* na wystawie *Noir et Blanc*, osobą konsekwentną w kształtowaniu swego talentu. Nieszczęśliwa miłość położyła rys na jej twórczości, co nie znaczy, że nie mogła temu zapobiec. Ambitne plany, świetlaną przyszłość i dopiero co zawarte małżeństwo przekreśliła śmierć malarki w 1893 roku. Po przedstawieniu wszystkich referatów w tym panelu nastąpiła dyskusja, a następnie zamknięcie obrad pierwszego dnia.

Drugi dzień konferencji otworzył opiekun naukowy konferencji ks. prof. dr hab. Jacek Urban. Moderatorem pierwszego panelu *Kariery kościelne* był mgr Albert Sendor. Niezwykle interesujące było wystąpienie mgr Eweliny Zych (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) pt. *Ks. Teofil Midowicz. Od wikariusza katedralnego do kustosa Kapituły. 40 lat działalności*

ści dla miasta i Kościoła krakowskiego. W referacie przedstawiono postać ks. Teofila Midowicza – kanonika, właściciela dóbr ziemskich i dobroczyńcy katedry wawelskiej. Na uwagę zasługuje również wystąpienie mgr Stanisława Augustynka (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), który przedstawił referat *Kardynał Adam Kozłowiecki SI – pierwszy arcybiskup metropolita Lusaki*. Zmarły w 2007 roku kard. Adam Kozłowiecki był znaczącą postacią w historii Kościoła afrykańskiego, a w szczególności zambijskiego. Dożył 96 lat, z czego ponad 60 spędził, pracując na jezuickich misjach w Rodezji Północnej – późniejszej Zambii. Z tematyką misyjną mieliśmy okazję zapoznać się również w wystąpieniu mgr Marleny Sędkak (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) w jej referacie *Pokój przy Via dell'Olmata 16. „Antykariery” Marii Teresy hr. Ledóchowskiej (1891–1922)*. W referacie podjęto próbę odczytania i interpretacji wydarzeń z życia Marii Teresy Ledóchowskiej z lat 1891–1922. Nasuwała ona liczne pytania: czy decyzja oceniana przez wiele osób jako „porażka życiowa” może być drogą kariery? Czy działalność podejmowana przez hrabinę Ledóchowską można nazwać karierą? Jeśli tak, to jaka była to kariera? Czy Maria Teresa Ledóchowska sama pojmowała swoją pracę jako karierę? Czy słusznie nadano jej miano „matki Afryki”? Na te pytania autorka starała się udzielić odpowiedzi.

W drugim panelu *Kariery wojskowe* prowadzonym przez mgr Ewelinę Zych można było wysłuchać referatów, które przybliżyły sylwetki wybitnych dowódców. Jako pierwszy wystąpił mgr Dawid Madziar z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wygłaszając referat pt. *Ks. Antoni Paweł Sułkowski – przykład wojskowej kariery oficera Księstwa Warszawskiego*. Ciekawym dopełnieniem było wystąpienie mgr. Cezarego Wołodkowicza z Uniwersytetu Gdańskiego pt. *Michał Grabowski – przykład typowej kariery wojskowej z okresu Księstwa Warszawskiego?* Michał Grabowski, który był domniemanym nieślubnym synem Stanisława Augusta Poniatowskiego, generał brygady Księstwa Warszawskiego, jest znakomitym przykładem kariery młodych ludzi w okresie wojen napoleońskich. Bogaty,

dobrze urodzony młodzieniec, spokrewniony z księciem Poniatowskim, który wystawił na własny koszt regiment piechoty, a następnie objął jego dowództwo w 1807 roku. Tu jednak kończy się jego podobieństwo do karier innych młodych generałów polskich epoki Księstwa Warszawskiego. Wraz z nominacją na komendanta placu w Gdańsku został wysłany na prestiżowe, ale pozbawione znaczenia stanowisko komendanta placu w Gdańsku. Pełniąc funkcję komendanta placu, broniąc swojej pozycji jak dowódcy garnizonu w czasie kampanii 1809, potrafił wdać się w konflikt z rezydentem francuskim Massiasem. W roku 1809 i kolejnych latach, gdy nawet jego podkomendni awansowali, gen. Grabowski nadal pozostawał przy swoim stopniu. W jednym z listów do swojego kuzyna księcia Poniatowskiego daje wyraz swojej goryczy. W roku 1811, gdy na swoją prośbę z powodów rodzinnych powrócił do Księstwa, obejmując funkcję administracyjną dowódcy departamentu płockiego, ponownie dowiódł swojego oddania służbie.

Popołudniu prelegenci mieli okazję zwiedzić katedrę na Wawelu, po której oprowadził ich ks. prof. dr hab. Jacek Urban. W trakcie zwiedzania katedry zwracał on szczególną uwagę na postaci, które w istotny sposób zasłużyły się w XIX i XX wieku.

W ostatnim panelu *Kariery naukowe* moderatorem była mgr Marlena Sędlak. Ciekawy referat wygłosiła mgr Katarzyna Janczulewicz z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach pt. *Ojciec polskiej bibliografii – Karol Estreicher. Kariera naukowa*. Estreicherowie to znana rodzina naukowców związanych ze środowiskiem krakowskim, a szczególnie z Uniwersytetem Jagiellońskim. Rodzinnym dziełem, nad którym pracowały trzy pokolenia, była *Bibliografia polska*, wielotomowe dzieło będące niemal kompletną bibliografią druków polskich wydanych w Polsce i za granicą oraz dotyczących Polski w latach 1470–1889. Referat przedstawiał sylwetkę Karola Estreichera starszego, ojca polskiej bibliografii. Był on nie tylko bibliografem, ale także historykiem literatury i teatru, krytykiem literackim (łącznie wydał ponad 700 prac, w tym wiele bibliografii polskich poetów, bibliografów, księgarzy). Sylwetka polskiego naukowca została

zaprezentowana poprzez pokazanie, jak poszczególne elementy: życie rodzinne (jego przodkowie oraz następcy), talent i pracowitość oraz sytuacja społeczna wpłynęły na losy i działalność Karola Estreichera. Ponadto zostało wskazane, jak jego kariera naukowa wpłynęła na losy rodziny (szczególnie kontynuatorów dzieła życia), instytucji, w których działał oraz dyscyplin, którymi się zajmował. Szczególnie interesujący referat pt. *Ludwik Antonii Birkenmajer jako ojciec, mąż i profesor* wygłosił mgr Tomasz J. Lis z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prelegent przedstawił postać prof. Ludwika Antoniego Birkenmajera, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego z przełomu XIX i XX wieku, wybitnego historyka nauk ścisłych i badacza dzieła Mikołaja Kopernika. W wystąpieniu skupiono się przede wszystkim na związkach, jakie zachodziły między działalnością naukową Ludwika Birkenmajera a jego życiem rodzinnym. Szczególnie ważnym i wzruszającym wydarzeniem była obecność na referacie wnuczki prof. Ludwika Antoniego Birkenmajera. W późniejszej dyskusji można było usłyszeć bardzo interesujące fakty dotyczące życia tego wybitnego naukowca.

Niestety nie jest możliwe przedstawienie wszystkich wygłoszonych referatów. Na konferencji wygłoszono ich 35 w 6 panelach studencko-doktoranckich, 4 referaty w panelu eksperckim oraz 2 przez uczniów szkół średnich. Konferencji towarzyszyły również dodatkowe atrakcje, które miały na celu promocję uczelni. Organizacja konferencji spotkała się z wielkim uznaniem jej uczestników. Mgr Katarzyna Janczulewicz powiedziała: „Uważam, że konferencja została przeprowadzona w sposób profesjonalny. Jeśli organizatorzy podejmowali by się przygotowania kolejnych spotkań naukowych, a zakres tematyczny pokrywałby się z moimi zainteresowaniami, to z pewnością chętnie wzięłabym udział”.

Dzięki finansowemu wsparciu udzielonemu przez Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie możliwe było godne przyjęcie przybyłych prelegentów i gości, jak również zaprezentowanie od jak najlepszej strony naszej uczelni.

Kariera a odpowiedzialność społeczna

Zwycięski esej Patryka Palki z I Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Orkana w Limanowej

Historia zna wiele mniej lub bardziej wybitnych postaci. Często ich sukces okupiony był nie tylko potem, poświęceniem, zmęczeniem i setką nieprzespanych nocy, ale również krwią. Ta jednak nie zawsze wypływała z ich własnych krwiobiegi. Matka nauk opowiada o ludziach, którzy poświęcili życie – niekoniecznie swoje – w imię osiągnięcia wyznaczonego wcześniej celu. Cele były różne, zmieniały się przez wieki. Pewien młody sługa pana na zamku Kisz pragnął, aby plemiona Semitów zjednoczyły się i osiągnęły więcej niż tylko służenie Sumerom, aby usłyszał o nich cały glob, aby władca Kisz stał się poddany. Tak świat poznał Sargona – „prawowitego króla”, stwórcę pierwszego w dziejach imperium. Inny władca Mezopotamii Hammurabi marzył o staniu się kimś więcej niż jedynie „Słońcem Babilonu”, chciał być Słońcem całego znanego mu świata. W jego ślady szli podobni mu wielcy zdobywcy o charyzmatycznych osobowościach, którym dotychczasowo

we bytowanie i zasięg obecnej władzy nie wystarczały. Horus Narmer – pierwszy faraon „Obydwu Krajów”, który zapragnął panowania nad Deltą Nilu, Aleksander III Wielki – pogromca nieśmiertelnych Persów, Gaius Juliusz Cezar – sen każdego senatora, nie Mickiewiczowskiego, a rzymskiego, sen lub może... koszmar. Chęć panowania nad światem jest wyjątkowo uniwersalna, dlatego naśladowców Hammurabiego i Sargona jest więcej. Nie szukając daleko i zbyttno się nie rozglądając – Józef Stalin, a skoro on, to również jego klasyczny już „współtowarzysz” Adolf Hitler. Historia pamięta ich zdecydowanie zbyt wielu, rozlicza, czasami nawet wybacza. Pamięta także pisarzy, poetów, dramaturgów, polityków, ideologów, twórców doktryn, generałów, posłów i kapłanów – biskupów, prymasów, a nawet papieży, którzy w imię sięgnięcia po władzę, poszerzenia palety możliwości nie zawahali się przed niczym. W jej pamięci znajdują się również ci, którzy potrafili pogodzić zasp-

kojenie ambicji z moralnością, pamiętali o sobie oraz o społeczności, której częścią stali się wraz z chwilą narodzin. Wielu wspaniałych, rzesza okrutnych. Łączy ich jedno – wewnętrzna potrzeba ciągłego stawania się kimś w ich mniemaniu lepszym, Michałem Aniołem latami malującym sklepienie Kaplicy Sykstyńskiej, który mija szczeble drabiny z dziecinną łatwością, jak przystało na prawdziwego rutyniarza.

Wybija północ 31 grudnia 1900 roku, świat wchodzi w nowy dwudziesty wiek, w którym medycyna jest rozwinięta zdecydowanie bardziej niż we wszystkich poprzednich, w którym nowatorskie technologie wytyczają nowy szlak w życiu ludzkości, a każdy człowiek żyje dostatnio i bezpiecznie. Idylla, aradia, sielanka, dla niejednego wyzwolenie, wolność, suwerenność, ojczyzna. XX wiek i dwadzieścia setek nowych sposobów na mordowanie. Stulecie, którym władają dwie kobiety – Śmierć i Nadzieja. W żadnym innym wieku tyle istnień nie zostało zatraconych. Nigdy nie zaprzepaszczone tylu dusz, tak wielu sumień i również nigdy przedtem pod czarą goryczy nie stało tak wielu ludzi. Dlaczego tam stoją? Ponieważ czara jest pełna, a lejąca się strugami po jej ściankach nadzieja pozwala żyć. W tymże wspaniałym dwudziestym już z kolei wieku naszej ery króluje doktryna będąca znakiem swoich czasów. Od początku istnienia pochłania miliony serc i miliardy łez, jest pralnią, która specjalizuje się w czyszczeniu mózgow. Komunizm. Polska, stając się częścią „czerwonego” świata, poznała „od kuchni” jak to naprawdę jest w teatrze lalek. „Komuna” co prawda odbierała wiele możliwości rozwijania się, ale dawała szansę na prawdziwą karierę. Drzwi partii zawsze były szeroko otwarte, chciałoby się powiedzieć – jak brama Soplicowa, ale... jeszcze bardziej. Kto raz wejdzie, nigdy nie zechce wyjść. Aby piąć się po szczeblach drabinki w strukturach PZPR, nie trzeba było kończyć szkoły, studiów, ani nawet posiadać specjalnego talentu. Oddasz nam tożsamość, my damy ci mieszkanie, pensję i spokój. Jednocześnie pogodzisz realizowanie się w zawodzie, podniesiesz status społeczny i wykonasz wszelkie obowiązki na rzecz narodu polskiego, czyli... pracę na rzecz partii. Czyż znajdzie się ktoś, komu społeczeństwo będzie bardziej wdzięczne ponad tego, który potrafi działać na jego rzecz? W tym zbrodniczym i okrutnym systemie ludzie funkcjonowali niby wygłodniałe psy skaczące sobie do gardeł. Wyższe stanowisko w partii było zależne od dwóch czynników – ilości donosów i posłuszeństwa. Zdradzając własnego brata, stawiał się kimś o wyższej randze, zapominając o moralności, obywatelskiej solidarności, mogłeś liczyć na większą kość i na to, że podrapią cię za uszami. Sprzedając swój naród, społeczność, w której żyjesz, sypałeś górę srebrników, ze szczytu której tylko krok do większego bogactwa i nieograniczonej władzy. Tak robiło się karierę w PRL. Według zasad komunizmu to właśnie pracowanie na rzecz jego rozwoju jest świętym obowiązkiem każdego obywatela. Można zatem powiedzieć, że XX wiek w Polsce był swego rodzaju ewenementem na skalę światową, fenomenem, gdyż zrodził dziesiątki tysięcy ludzi sukcesu, którzy nigdy nie zapomnieli o swoich obowiązkach na rzecz społeczeństwa. Niewzruszona pozycja „jedynie słusznej partii” była dodatkowo podmurowywana. Postać, która po dziś dzień budzi szalenie dużo kontrowersji, a która bez wątpienia jest jedną z kluczowych dla PZPR, to gen. Wojciech Jaruzelski. Człowiek odpowiadający za wprowadzenie 13 grud-

nia 1981 roku stanu wojennego na terenie całej Rzeczypospolitej. Postać generała wydaje się być osnuta tajemnicą. „Ci Ruscy to by weszli czy nie weszli?” – pyta po dziś dzień przeciętny Kowalski. Ocena sytuacji nie jest prosta nawet z punktu widzenia historycznego czy politycznego. Wojsko radzieckie decyzyjnie Kremla mogło równie łatwo przekroczyć granice Polski i podporządkować Niepokorną, jak i funkcjonować jako ślepy nabój, niewypał, zasłona dymna dla Jaruzelskiego, który ewidentnie nie radził sobie z postępującą w kraju falą niezadowolenia, krytyki i niepokoju wywołaną wydarzeniami gdańskimi z grudnia 1970 roku i ich następstwami. Fakty są następujące: z rozkazu generała Jaruzelskiego Polak stanął naprzeciw Polaka na polskiej ulicy, siedząc w radzieckim czołgu i strzelając z radzieckiego karabinu. Wyłączenie telefonów spowodowało śmierć wszystkich tych, którym na pomoc nie dotarły służby medyczne. Pogłębił się kryzys gospodarczy kraju oraz słynne w całym narodzie niekończące się kolejki przy kasie sklepowej, a w sklepach... pustki. Jednakże, czy to było gorsze niż w wypadku, gdyby do Polski wkroczyli Rosjanie? Gdyby wkroczyli. Tego nie dowie się nikt poza starcem trzymającym przy pasie klucze do niezgłębionych rosyjskich archiwów oraz kilkoma osobami, którym ów starzec ten pęk użycza. Rodzi się pytanie, czy wprowadzenie stanu wojennego było u Jaruzelskiego przejawem odpowiedzialności społecznej? Czy też generał myślał jedynie o utrzymaniu ukochanej władzy? Należy pamiętać tę postać jako męża stanu, który stanął w obronie społeczeństwa polskiego, za które był odpowiedzialny jako I sekretarz oraz skupisko faktycznej władzy wykonawczej, sędowniczej i ustawodawczej w PRL jako orędownika narodu czy może po prostu zwykłego zdrajcy? Czas, w jakim toczy się postępowanie karne wobec próby odnalezienia odpowiedzi na poruszone kwestie każe sądzić, że historia nigdy nie rozliczy Jaruzelskiego. Pozostawi to w gestii najwyższej instancji.

„O Etyko, pozwól żyć i rozwijać się! Moralności, szczerz, osłepnij choć na moment, abym mógł wyjść o kilka szczebli wyżej...” Takie słowa można by z powodzeniem włożyć w usta setek ludzi. Brak skrupułów zdecydowanie pomaga. Im skromniejszy kręgosłup moralny, tym szybsza i łatwiejsza jest gra w skakanie po schodkach. W tę grę potrafi grać jeden z najsłynniejszych absolwentów KUL, wykształcony i szalenie elokwentny lider partii Europa Plus Twój Ruch – Janusz Palikot. Przyglądając się programowi dawnego Ruchu Palikota, zauważyć można pewną prawidłowość: „Nasz program jest tam, gdzie zawędruje moda” – zdaje się wołać były poseł PO. Moda utożsamiana jest zaś z zachodnim wiatrem, którego wpływy na polską kulturę stają się coraz szersze i coraz bardziej brzemiennie w skutki. Filarem programu partii jest otwarcie się na „wykluczonych” przez społeczeństwo homoseksualistów, transseksualistów czy transwestytów, których problem jest ostatnimi czasy jednym z tematów przewodnich w polskich mediach. Palikot sięgnął tam, gdzie inni nie chcieli albo nie potrafili – po elektorat odizolowany, będący poza społeczeństwem. Tak przynajmniej problem tolerancji w Polsce przedstawia partia Europa Plus Twój Ruch. Czy Janusz Palikot, Armand Ryfiński i Kazimiera Szczuka w istocie występują jako protektorzy ludzi ich zdaniem notorycznie nękanych przez złe społeczeństwo i jeszcze okrutniejszy Kościół katolicki, czy najzwyczajniej w świecie płyną promem po rze-

ce kłamstw, używając manipulacji zamiast wiosł? Mawiają, że tonący brzytwy się chwyta... Czy brzytwą okaże się wystarczająco długa i nieostra, aby pomóc, czas pokaże. Na razie wiadomo, że dzięki swoim wypowiedziom, oryginalnym poglądom i wyszukany spotom wyborczym kieszenie czołowych działaczy partii Europa Plus Twój Ruch wydatnie się poszerzyły.

Pozostając jeszcze przez moment w XXI wieku, warto rozważyć kwestię całkowitego przeciwieństwa Janusza Palikota, mianowicie doktora Bogdana Chazana. Będąc u szczytu swojej zawodowej kariery, zostaje poddany próbie i odpowiada „nie”. Wszystko sypie się niczym domek z kart, jednak profesor dokonuje wyboru – jako chrześcijanin, zgodnie z tym, w co wierzy i co uważa za słuszne, odmawia wykonania zabiegu aborcji. Stawia na szali karierę w imię odpowiedzialności za życie nienarodzonego dziecka. Spory na temat jego decyzji nie cichną i z pewnością zawsze prof. Bogdan Chazan znajdzie zarówno zwolenników, jak i wrogów. Zdecydowanie jest to postać, która stanowi przykład dla wszystkich tych, którzy uważają robienie kariery za XI i najważniejsze przykazanie. Czy obowiązkiem Chazana jako ginekologa było spełnić wolę pacjentki? Spora część specjalistów tak to interpretuje. Profesor zinterpretował tę sytuację inaczej, a skutki jego decyzji są obserwowalne niemal każdego dnia.

Sięgając w odmęty historii – bliżej i dalej – odnajduję sylwetki wybitnych duchownych, wspaniałych orędowników Kościoła i powierników wiary, głowy potężnego niegdyś państwa Watykan. Odnajduję także tych, którzy swoją działalnością splamili dobre imię i naruszyli wiarygodność Kościoła; postaci, przez które chrześcijaństwo cierpi aż po dziś dzień, ludzi stawiających znak równości pomiędzy funkcjami duchownego i polityka oraz takich, którzy potrafili wykorzystać silną pozycję Kościoła i w ten sposób zrobić niewyobrażalne kariery. Na samym szczycie listy znajdzie się bez wątpienia Rodrigo Borgia, znany jako papież Aleksander VI. Zaraz za nim Armand de Richelieu – ojciec racji stanu, kardynał Mazarin, Zbigniew Oleśnicki, Zawisza z Kurozwęk – biskup krakowski, który zasłynął niebanalną śmiercią oraz np. stawiany w dwóch światłach Urban II. Zestawiając te osobowości z Karolem Wojtyłą, Piotrem Skargą, Mikołajem Trąbą, Stanisławem Staszicem (który *notabene* dwie ostatnie dekady życia spędził jako osoba świecka), Hugo Kołłątajem czy chociażby obecnie zasiadającym na tronie Piotrowym papieżem Franciszkiem I, nie sposób odnaleźć słowa pozwalające na porównanie. Tak zupełnie inne koncepcje, tak radykalnie odmienne poglądy. Co władza i bogactwo zrobiły z tymi wymienionymi na początku? Jak silne jest oddziaływanie tych dwóch demonów na człowieka, wydawać by się mogło, stojącego najbliżej Boga, przecież lista zawiera też nazwiska papieży. Skoro wyścig po szczyblach drabiny o imieniu Kariera potrafi osnuć serce mgłą do tego stopnia, że sam Bóg błąka się po nim, szukając odpowiednich drzwi, chcąc powrócić – został wyrzucony, to w jaki sposób te drzwi ma odnaleźć zwykły człowiek? Odpowiedzią na to pytanie jest postępowanie postaci z pierwszej listy – wszystkich razem i każdego z osobna. Człowiek nie znajdzie tych drzwi. „Nie istnieje nikt, tylko ja, ja i moje żądze. Im większą władzę posiadam, tym jeszcze większej pragnę, aby rządzić nimi – marnymi pionkami w mojej grze”. Odpowiedzialność społeczna w tych przypadkach nie zebrała plonu.

Jakąż niezliczoną ilością władców raczy zwykłego zjadacza chleba prywatna kronika historii, w której spisała wszystkich co do jednego. Wśród tej niekończącej się listy odnaleźć można także ich żony, które niejednokrotnie pełniły intratniejsze i bardziej znaczące funkcje w państwach swoich mężów. Jedną z takich kobiet była Bona Sforza, żona Zygmunta I Starego, matka Zygmunta Augusta. Bona jest znana jako kobieta słynąca z niezwyklej urody i wyjątkowego jak na swoje czasy temperamentu. Królowa Rzeczypospolitej posiadała niewątpliwie talent, którego brakowało jej mężowi, a który jest pierwszym punktem w niezbędniku władcy. Mowa o umiejętności wyłączania skrupułów. Zygmunt I był osobą o gołęmbim sercu i właśnie z tego powodu Polska nigdy nie zdławiła państwa krzyżackiego, nie wykorzystwała złożonego w Krakowie w 1525 roku hołdu pruskiego i pozwoliła temu samemu państwu – pod zmienioną nazwą – na dokonanie trzech rozbiorów. Na nic zdawały się lawirowania Bony, jej niepokorność i polityka twardej ręki wobec dygnitarzy koronnych i litewskich. Oczywiście Polska nie została zaprzepaszczonej wyłącznie z winy Zygmunta Starego. Był to ciąg przyczynowo-skutkowy, do którego król Zygmunt przyłożył, delikatnie mówiąc, więcej niż tylko rękę, jednak pozostaje jedynie współwinnym. Wypływa stąd stwierdzenie, które koliduje do pewnego stopnia z etyką – nie tylko chrześcijańską – oraz moralnością. Człowiek „zbyt dobry”, o ile taki w ogóle istnieje, nie jest w stanie dobrze władać państwem i spełnić swojego obowiązku społecznego wobec ludności zamieszkującej jego kraj, a więc zapewnić im ochronę i opiekę, wziąć odpowiedzialności za wszystkie życia. Postępowanie zgodne z sumieniem i etyką, zgodne z naukami Kościoła czy też świecką moralnością jest szczególnie piękne, jednakże jak żyć dobrze, kiedy twoi sąsiedzi tylko czekają na moment zawahania i słabości? Czy jest w ogóle możliwe połączenie polityki i etyki, a jeżeli tak, to do jakiego stopnia?

W opozycji do tego poglądu staje Karol Wojtyła – „papież, który pozostał człowiekiem”, jako jeden z nielicznych... Wojtyła nigdy nie prosił o zostanie głową Kościoła, było to wręcz zaskoczenie dla przyszłego papieża. Jako namiestnik św. Piotra Jan Paweł II pozostał tym samym uśmiechniętym księdzem Karolem, którego pamiętają jego studenci. Mimo posiadania w swych rękach niebotycznej władzy, którą zapewniła tiara, skupił się na wypełnianiu swej roli wobec społeczności, której przewodniczył. Wprowadził Kościół na zupełnie nowe tory, otwierając jego drzwi dla wszystkich bez wyjątku. Będąc filozofem i poetą, posiadaczem wyjątkowo wrażliwej duszy, potrafił działać jako wytrawny polityk. Nie była to wreszcie polityka uległości wobec mocarstw, szczególnie ZSRR, ale przemyślane i odpowiednio ukierunkowane działania mające na celu zbudowanie silnego Kościoła zarówno jako instytucji, jak i wspólnoty ludzi wierzących. W tym wypadku można jednak pokusić się o stwierdzenie, że był to człowiek wyjątkowy, naznaczony przez Boga. Tak więc czy jego zdolności są dostępne dla innych?

Przez tysiące lat, jak świat światem, istniał i istnieje odwieczny problem pogodzenia etyki, odpowiedzialności wobec Boga, społeczności i również samego siebie z piorunującą karierą, furtką do świata władzy i bogactwa. Na przestrzeni dziejów żyli tacy, którzy potrafili połączyć piekło z niebem. Było ich niewiele, jednakże nawet mały kamień jest w stanie wywołać lawinę.

Graduał Olbrachta – powrót do źródeł

tekst: Maria Klich

zdjęcia: Zbigniew Łata

Piękny i fascynujący Graduał Jana Olbrachta przechowywany na Wawelu jest unikatowym zabytkiem sztuki późnego średniowiecza. W ostatnich miesiącach odżyła pamięć o tym niezwykłym dziele dzięki zaangażowaniu Żeńskiego Zespołu Wokalnego Flores Rosarum. Fragmenty śpiewów z graduału można było w ostatnich miesiącach kilkakrotnie usłyszeć w Krakowie w jego wykonaniu.

Bogato iluminowany graduał został ufundowany przez króla Jana Olbrachta w latach 1499–1500 dla katedry wawelskiej. Przyczyną tej hojnej fundacji mogła być nieuleczalna choroba, na którą zapadł król. Zamawiając to wielkie trzytomowe dzieło, chciał on być może wyprosić u Boga miłosierdzie i zbawienie. Według innej teorii mogło ono być wotum człowieka zatroskanego o losy borykającej się z licznymi problemami ojczyzny.

Kodeks muzyczny ukazał się w trzech tomach: *De tempore*, *De Sanctis* i *De Beata Virgine*. Obecnie znajduje się w Archiwum Kapituły Metropolitalnej na Wawelu. Został ukończony w 1506 roku – cztery lata po śmierci króla. Rękopis został spisany przez dwóch skrybów: Tomasza i Stanisława. Tekst literacki został zapisany teksturą gotycką, którą najczęściej posługiwano się przy sporządzaniu ksiąg liturgicznych. Pismu temu towarzyszył wspaniały rozwój sztuki iluminatorskiej pod wpływem flamandzkich wzorców. Treść muzyczna została zapisana notacją diastematyczną gotycką. Dekoracje Graduału Olbrachta stanowią jedno ze szczytowych osiągnięć miniaturstwa krakowskiego z przełomu XV i XVI wieku. W trzech tomach znalazło

się 47 miniatur, 18 z nich obrazuje treści świeckie zaczerpnięte z legend, romansów rycerskich czy opowiadań ludowych.

Krakowski Żeński Zespół Wokalny Flores Rosarum (Płatki Róż) powstał w 2006 roku. Założycielką zespołu jest s. dr hab. Susi Ferfoglija – wykładowczyni Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Akademii Muzycznej w Krakowie. Zespół skupia śpiewaczki profesjonalnie zajmujące się muzyką dawną oraz historycznymi praktykami wykonawczymi: Adriannę Bujak, Marię Klich, Anitę Pyrek, Julietę Gonzales-Springer, Katarzynę Wiwer, Magdalenę Grzonkę oraz Katarzynę Śmiałkowską.

Fragmenty graduału w wykonaniu zespołu można było usłyszeć podczas mszy łacińskich w katedrze wawelskiej. Program koncertowy, który zrodził się z tych spotkań modlitewnych, obejmuje śpiewy, które są przekrojem całego roku liturgicznego. Dzięki współpracy oraz wsparciu finansowemu Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego można było ów program usłyszeć podczas koncertów w ramach Dni Muzyki Organowej w bazylice Jezuitów w Krakowie 29 maja br., a następnie 26 października br. w zabytkowym klasztorze Norbertanów w Hebdowie.

W czasie koncertów zespół zadbał o to, aby wprowadzić słuchaczy w nastrój każdego z wydarzeń roku liturgicznego m.in. poprzez wykorzystanie dawnych instrumentów. W bazylice Jezuitów w Krakowie wraz z zespołem Flores Rosarum wystąpił znakomity organista Michał Kocot. Jego improwizacje na organach przepięknie wprowadzały poszczególne wykonywane przez zespół wokalny melodie graduału.

Jest to kolejny dowód na to, że chorał jest bazą wszelkich stylów i podwaliną dla całej muzyki zachodnioeuropejskiej. Wszystko, czego doświadczamy w muzyce epok późniejszych, jej nastroje i barwy, ma swoje źródło właśnie w tych pięknych, iluminowanych kartach, które inspirowane są wielowiekową modlitwą różnych narodów, a które zachowały się w kościołach i klasztorach całej Europy.

Partnerem przedsięwzięcia było Województwo Małopolskie.

Pielgrzymka słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Lichenia

tekst: Irena Szlachta

zdjęcia: Roman Tekieli

W dniach 22–25 września br. odbyła się pielgrzymka słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku prowadzonego na naszej uczelni, której trasa wiodła przez Częstochowę, Warszawę i Niepokalanów do Lichenia.

Pierwszym punktem programu było uczestnictwo we mszy świętej sprawowanej w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej na Jasnej Górze. Następnym etapem była Warszawa i nawiedzenie grobu bł. ks. Jerzego Popiełuszki, kapelana „Solidarności”, znajdującego się przy kościele św. Stanisława Kostki. Nasza pielgrzymka wypadła w przededniu 30. rocznicy śmierci ks. Popiełuszki zamordowanego w październiku 1984 roku.

W podziemiach kościoła zorganizowano Muzeum Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki. Ekspozycja obrazuje poszczególne etapy życia i śmierć ks. Jerzego. Przedstawione zostały także najważniejsze wydarzenia z historii Polski w latach 1944–1989, w tym stan wojenny i wota ofiarowane przez pielgrzymów. Najbardziej wstrząsająca przestrzeń to sala o nazwie Golgota, upamiętniająca męczeńską śmierć kapłana.

Podczas zwiedzania Warszawy przewodniczka starała się przekazać nam jak najwięcej informacji, szczególnie tych odnoszących się do powstania warszawskiego. Po drodze do katedry polowej Wojska Polskiego zatrzymaliśmy się przy Pomniku Powstania Warszawskiego, o którego budowę wal-

czo 45 lat. We wnętrzu katedry znajduje się m.in. kaplica Katyńska, a w niej tabliczki z nazwiskami zamordowanych w Katyniu, Charkowie i Miednoje, jak również tablica poświęcona ofiarom katastrofy smoleńskiej. Dalsza trasa zwiedzania prowadziła przez miejsca upamiętniające powstanie 1944 roku. Zwiedzanie Warszawy obejmujące Stare Miasto, Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej Patronki, bazylikę archikatedralną, plac Zamkowy i kościół św. Anny na Krakowskim Przedmieściu, w którym posługiwał bł. Władysław z Gielniowa – patron Warszawy, zostało zakończone w Centrum Opatrzności Bożej.

W Niepokalanowie odwiedziliśmy bazylikę z usytuowaną w jej podziemiach ruchomą szopką zwaną Panoramą Tyśiąclecia oraz Muzeum św. Maksymiliana Kolbego. Ostatnim punktem programu był Licheń. Historia Sanktuarium w Licheniu wiąże się z objawieniami Matki Bożej Mikołajowi Sikatce w 1850 roku. Miały one miejsce w Lesie Grąblińskim, gdzie znajdował się zawieszony wcześniej na sośnie obraz Matki Bożej z orłem na piersiach. W 1852 roku obraz umieszczono w dzisiejszym kościele Matki Bożej Częstochowskiej, a po pięciu latach w kościele św. Doroty. W latach 1994–2004 została wybudowana bazylika, do której przeniesiono cudowny obraz Matki Bożej Licheńskiej.

W kościele Matki Boskiej Częstochowskiej znajduje się kaplica Krzyża Świętego z podziurawioną od kul pasyjką. Jest to pamiątka wydarzenia z roku 1944, kiedy oddano strzały w kierunku krzyża. Jako wotum przebłagalne za ten czyn w latach 1974–1984 wybudowano z betonu i kamieni górę nazwaną Golgotą ze stacjami drogi krzyżowej. Obecny kształt Sanktuarium Maryjne w Licheniu zawdzięcza w dużej mierze ks. Eugeniuszowi Makulskiemu, kustoszowi tego miejsca w latach 1966–2004.

Zwiedziliśmy również Muzeum im. ks. Józefa Jarzębowskiego upamiętniające marianina zmarłego w Anglii. Na zakończenie pozostał jeszcze tylko wyjazd na wieżę widokową i pamiątkowe zdjęcie.

Po powrocie do Krakowa podziękowaliśmy panu Romanowi Tekieliemu. To dzięki niemu udało się zrealizować projekt tej religijno-patriotycznej pielgrzymki zaproponowanej przez słuchaczy UTW.

Erasmus we Francji

tekst i zdjęcia: Michał Twaróg

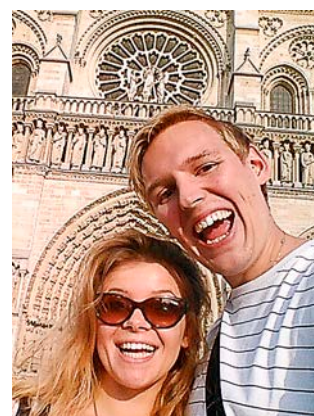
Jeśli zastanawiasz się nad wyjazdem na praktyki Erasmus do Francji, to przestań się zastanawiać, tylko jedź, bo warto! Taki wyjazd daje mnóstwo kontaktów, cenne doświadczenie i jest świetną szkołą życia.

W tegoroczne wakacje miałem okazję odbyć praktyki w ramach Lifelong Learning Programme Erasmus w Paryżu. Od początku lipca do końca września pracowałem dla Polskiego portalu iFrancja.fr. Bardzo dobrze wspominam ten czas. Zostałem rzucony na głęboką wodę i mogłem sprawdzić, czego nauczyłem się po trzech latach studiowania dziennikarstwa na naszej uczelni. W portalu miałem do zrealizowania łącznie 360 godzin. Dziennie byłem zobligowany do napisania co najmniej dwóch tekstów, które miałem mieć gotowe do godz. 17. Moje zadania polegały na szukaniu tematów i opracowywaniu ich. Poza aktualnościami i turystyką zajmowałem się wydarzeniami kulturalnymi związanymi z Polakami, gdyż czytelnikami portalu jest Polonia francuska. Polacy mieszkający nad Sekwaną często słabo znają język francuski, więc nasza praca w portalu była potrzebna i wielu z nich pomagała zrozumieć i odkrywać kraj wina i serów.

Poza pracą czysto redakcyjną byłem wysyłany w „teren”, żeby poznawać i opisywać interesujące mnie miejsca w Paryżu. Zatem mogłem zwiedzać, a przy okazji pracowałem. Spędzałem dzień w mieście, mogąc pisać w dowolnie wybranym miejscu, żeby dzielić się swoimi wrażeniami i przemyśleniami na bieżąco. Efektem moich spacerów po Paryżu był m.in. tekst o kościele Saint Germain-de-Pres i znajdującym się w nim sercu polskiego króla Jana Kazimierza. Artykuł ten został wyróżniony przez Ambasadę Polski w Paryżu. Z tą placówką dyplomatyczną wiąże też się kilka ciekawych historii. Portal został niedawno objęty patronatem ambasady, przez co miałem możliwość brać udział w wydarzeniach przez nią organizowanych. Zostałem zaproszony na pokaz Gosi Baczyńskiej w ramach Paris Fashion Week oraz kolację pożegnalną ambasadora Tomasza Orłowskiego. Niewątpliwie są to najlepsze wspomnienia z całego mojego wyjazdu. Jest to dowód na to, że warto jeździć na zagraniczne praktyki, bo nigdy nie wiadomo, co ciekawego może się na nich wydarzyć.

Praca w portalu nauczyła mnie samodzielności i otwartości. Redaktor naczelny dawał mi wolną rękę w doborze tematów, mogłem więc pisać o rzeczach z mojego punktu widzenia interesujących i przydatnych dla Polonii. Pracowałem dużo w języku francuskim, teksty notatek prasowych, które dostawaliśmy, artykuły i newsy były dostępne tylko w tym języku. Dodatkowo, żeby potwierdzić pewne informacje, musiałem dzwonić do odpowiednich instytucji, które posługują się tylko językiem ojczystym. Dało mi to porządną szkołę, zdecydowanie skuteczniejszą niż jakikolwiek kurs francuskiego. Czas, który spędziłem w Paryżu w sposób nieoceniony wpłynął na mój gust, charakter i podejście do życia. Pobyt we Francji dał mi lepszy pogląd na temat kultury, polityki i codzienności w tym wspaniałym, choć mocno kontrastowym kraju.

Praca w mediach zagranicznych była główną motywacją do zdecydowania się na staż z programu Erasmus. Trzy miesiące spędzone w Paryżu poszerzyły moje horyzonty i pomogły nabrać dystansu do polskiej codzienności, a zdobyte podczas nich doświadczenie i umiejętności językowe na pewno zaprocentują w przyszłej pracy.

Erasmus w Madrycie

tekst: Natalia Józefczyk, Małgorzata Piejko, Sylwia Tomasiak

Organizujemy marzenia

Decyzję o udziale w programie Erasmus podjęłyśmy w styczniu 2014 roku. Jako tegoroczne magistrantki miałyśmy ostatnią szansę, aby wziąć udział w tym programie. Przed nami pojawiła się długa droga formalności związanych z uczestnictwem, co zwykle na początku zniechęca i wydaje się trudne. Dodatkowo wszystko to szło w parze z pisaniem pracy magisterskiej i kotłującymi się myślami, czy aby na pewno damy radę. W podjęciu ostatecznej decyzji pomogła nam zachęta siostry Edyty Czerwińskiej, jej pomoc i wsparcie.

Zacząłyśmy od szukania placówki, w której miałyśmy odbyć naszą 3-miesięczną praktykę. Naszym celem stała się Hiszpania, w której jak miałyśmy okazję się później przekonać, znajomością języka angielskiego może pochwalić się mniejszość populacji. Nie zniechęciło nas to jednak. Poprosiłyśmy znajomych z Hiszpanii i innych krajów hiszpańskojęzycznych o pomoc w tłumaczeniu dokumentów aplikacyjnych, ponieważ to zwiększało szanse na odpowiedź. Naszym marzeniem było znalezienie instytucji na południu tego słonecznego kraju. Wysłałyśmy mnóstwo maili do znalezionych przez nas w sieci placówek, w miejscach takich jak Malaga, Walencja, Alicante czy Cordoba. Wysłałyśmy też list do Fundacion ANDE w Madrycie, który nie znajdował się wśród naszych preferencji ze względu na brak dostępu do morza i upału nie do zniesienia w środku lata, przed którym znajomi nas przestrzegali. Z kilkunastu wysłanych próśb dostałyśmy odpowiedź właśnie ze wspomnianej Fundacion ANDE. Co więcej, odpowiedź była bardzo szybka, bo zaledwie dzień po wysłaniu prośby. Początkowo niechętnie nastawione do Madrytu bardzo ucieszyłyśmy się na ich odpowiedź. Wciąż jednak pojawiały się w naszych głowach troski związane z barierą językową i nieporozumieniami, które mogły z tego wynikać. Z lekkim niedowierzaniem czytałyśmy e-mail od nich, w którym zapewnili nas o zakwaterowaniu i przyjęciu nas w terminie przez nas zaproponowanym. Miałyśmy ogromne szczęście, trafiając na nich, ponieważ nie musiałyśmy martwić się o szukanie mieszkania do wynajmu, które w Madrycie są kosztowne i ze względu na nieznaną miasto – trudne.

W lutym została podpisana umowa między uczelnią, instytucją i nami. Od tego czasu nie musiałyśmy się martwić już o nic, jedynie pozostawał zakup biletów i nauka hiszpańskiego, która sprawiała nam wiele przyjemności. Uczyłyśmy

się same poprzez słuchanie muzyki hiszpańskiej, czytanie hiszpańskich bajek czy oglądanie filmów, również tych dla dzieci. Ponadto korzystałyśmy z możliwości wymiany językowej, którą bardzo polecamy jako metodę nauki języka.

Po zaliczeniu sesji, złożeniu pracy magisterskiej, której obronę trzeba było zostawić na wrzesień i zakupieniu kremów z filtrem byłyśmy gotowe do wyjazdu. Z Krakowa wylatywałyśmy 15 czerwca w niedzielę, aby w poniedziałek zacząć naszą pracę.

W głębinach nowych doświadczeń

Z lotniska odebrał nas znajomy, dzięki czemu nie musiałyśmy się martwić o dostanie się do miejsca naszych praktyk i jednocześnie zakwaterowania, co mogłoby nam zająć sporo czasu ze względu na duże bagaże i nieznaną miasto.

W dniu przyjazdu do ośrodka Fundacion ANDE czekała na nas jedna z pracownic, która przywitała nas bardzo serdecznie pomimo wciąż istniejącej bariery językowej. Ta chwila zapisała się w naszej pamięci bardzo wyraziście – tego dnia strach w posługiwaniu się językiem hiszpańskim dał się odczuć. Jednak każdy dzień pracy w ośrodku przynosił wyraźne efekty w nauce języka! Wszystkie trzy odczuwałyśmy wysoki poziom motywacji, by zabrać się do pracy. Tak przez okres trzech miesięcy trwała nasza intensywna przygoda z językiem hiszpańskim! Dzięki cierpliwości, wytrwałości naszych opiekunów i współpracowników miałyśmy okazję uczyć się bardzo szybko, co więcej – w sprzyjającej ku temu atmosferze radości i współpracy. Z czasem nasz zasób słów pozwolił na swobodne wypowiedzi i jasne przedstawianie instrukcji zadań w czasie trwania zajęć terapeutycznych, a z tym nasza satysfakcja z pracy sukcesywnie rosła.

Naszym celem i zadaniem w ośrodku była praca terapeutyczna z osobami z upośledzeniem umysłowym. Terapia zajęciowa realizowana we wspomnianym ośrodku jest zbliżona do działań, jakie znamy. Sprowadza się ona do zajęć rekreacyjnych, kulturalno-rozrywkowych, socjoterapeutycznych, zajęć kulinarnych i innych. Nasza współpraca z podopiecznymi układała się niezwykle pomyślnie. Zróżnicowane zajęcia i „polskie” pomysły bardzo przypadły do gustu hiszpańskim odbiorcom. Przykładem jednego z nich jest zorganizowanie zajęć, które zawierały elementy polskiej kultury. Była to nauka poloneza jako narodowego tańca polskiego oraz prezentacja polskich przebojów muzycznych. Wśród interesujących zajęć, jakie starałyśmy się zaproponować naszym podopiecznym, było przygotowywanie owocowego deseru. Ta praca sprawiła im mnóstwo frajdy – nie mniej niż konsumpcja tego przysmaku. Organizacja pomysłowych zajęć dla naszych ukochanych pacjentów była wielką przyjemnością, szczególnie wtedy, kiedy prosili nas o więcej podobnych aktywności, co było potwierdzeniem ich zadowolenia.

Obserwowanie pracowników ośrodka podczas codziennych zajęć, ich kontaktów z osobami niepełnosprawnymi rozdziła w nas dużą otwartość na innych. Każdy gest, jaki wykonywali w stronę chorego, był przepełniony szacunkiem i miłością. W relacji personelu i podopiecznych ośrodka także nie brakowało serdecznych poklepywań i żartów, co pozwalało cieszyć się słonecznym dniem pomimo chorób i niepełnosprawności.

W trakcie pobytu w Madrycie miałyśmy okazję doskonale poznać miasto, liczne zabytki, historię, ciekawostki, uczestniczyć we wznieśliwych wydarzeniach, jak koronacja króla Filipa VI, ale przede wszystkim poznałyśmy wspaniałych ludzi. Już po kilku tygodniach mogłyśmy swobodnie poruszać się metrem i przemieszczać się w najbardziej znane miejsca. Wolne od pracy weekendy wykorzystywałyśmy nie tylko na zwiedzanie Madrytu, ale również na podróże do innych miast takich jak Malaga, Walencja, Granada. Dyrektor ośrodka umożliwiła nam również udział w odbywającym się spotkaniu osób niepełnosprawnych w Toledo. Miałyśmy okazję uczestniczenia i pomocy w organizowanych tam aktywności i jednocześnie zwiedzenia tego urokliwego miasta.

Pod sam koniec naszego pobytu w placówce przyjaciele z pracy zorganizowali dla nas niespodziankę. Pewnego wieczoru zabrali nas w nieznanne miejsce. Ten moment był niezwykle ekscytujący, ponieważ nie miałyśmy pojęcia, co się szykuje. Na miejscu okazało się, że w Madrycie jest prawdziwa polska restauracja prowadzona przez naszych rodaków. To była niezwykła uczta, bogata w smaki kuchni słowiańskiej: pierogi, gołąbki, bigos, żurek oraz słodkie desery jak sernik i szarlotka. Ten gest okazany przez niemalże wszystkich pracowników ośrodka był niezwykłą oznaką radości i sympatii, jaką zostaliśmy obdarowani.

Refleksji czas

Podsumowując, w ośrodku Fundacion ANDE poznałyśmy wspaniałych ludzi o wielkich sercach. Patrząc na ich pracę i czerpiąc z nich wzór, z łatwością można osiągnąć zamierzony cel. Okres trzech miesięcy minął nam bardzo szybko i pomimo tęsknoty za rodziną trudno było nam rozstać się z podopiecznymi i pracownikami ośrodka. Nie zabrakło też łez przy pożegnaniu.

Wróciłyśmy do Polski pełne wrażeń, bogatsze o nowe doświadczenia związane z pracą terapeuty zajęciowego, wiedzę o kulturze Hiszpanii i lepszą znajomością języka, ale przede wszystkim bogatsze o nowych przyjaciół, którzy zawsze gotowi są nas przyjąć z otwartymi sercami. Serdecznie zachęcamy do skorzystania z udziału w programie Erasmus, który niewątpliwie przyczyni się do waszego samorozwoju i pozostanie niezapomnianym przeżyciem.

List od Francesca

do s. Edyty Czerwińskiej – koordynatora Biura Współpracy z Zagranicą

Droga siostrzo Edyto,

Jestem włoskim studentem, który uczęszczał na Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w ubiegłym roku akademickim. [...]

Wróciłem do wszystkich moich zajęć, szczególnie jako animator nastolatków w mojej franciszkańskiej grupie, w grudniu będę miał graduację, życie toczy się dalej, ale za każdym razem, gdy słyszę kogoś mówiącego po polsku, na mojej twarzy pojawia się uśmiech, bo przypomina mi się wspaniały czas w Krakowie, bo w końcu czuję się częścią Waszego kraju i kultury (taki jest cel programu Erasmus).

Z okresu moich studiów na uniwersytecie na zawsze zapamiętam pierwszy dzień. Byłem na ul. Bernardyńskiej 3, czekałem na pierwszy wykład. Myślałem, że będę uczęszczał na zajęcia z dużą grupą studentów polskich i zagranicznych, ale pojawiły się tylko dwie dziewczyny, które zajęły miejsce w tej samej sali. Były to Patricia i Victoria, Hiszpanki. Do naszej grupy należał też Pepe, również pochodzący z Hiszpanii. Byłem trochę zaskoczony, ale z drugiej strony mieliśmy wspaniałych nauczycieli tylko dla nas i zajęcia dostosowywali do naszych zainteresowań. Nawiązaliśmy dobre relacje z nimi i jesteśmy w kontakcie mailowym. Uczęszczałem na wykłady, które nie były w moim planie studiów tylko dlatego, że byłem motywowany i zainteresowany przedmiotami i sposobami nauczania, tak innowacyjnymi i praktycznymi. Najlepiej wspominam zwiedzanie miasta z Piotrem Drągiem i przeprowadzenie wywiadów na ulicach z Krzysztofem Gurbą. Oni nie tylko uczyli, ale wydobywali nasze zalety i potrafili nas zaangażować. Jednym z moich najlepszych wspomnień jest kolacja wigilijna dla wszystkich studentów Erasmus w uczelni. Nie pamiętam nazwy restauracji, ale zawsze będę pamiętał rektora, który co parę sekund zmienił język, w którym mówił, przechodząc z włoskiego na niemiecki, z hiszpańskiego na angielski; po prostu niesamowite! Spotkanie to pozwoliło nam nawiązać dobre relacje, pomimo odległości geograficznych. Dziękuję biurowi kierowanemu przez Siostrę, które było tak pomocne, zwłaszcza w pierwszych dniach w Krakowie, podczas załatwiania formalności [...]. Dodatkową pomoc oferowała mentorka, była studentka Kasia, która dostarczyła mi wielu informacji i rad na temat miasta i życia uniwersyteckiego. Nawiązałem z nią dobre relacje, a ona zaprosiła mnie na swoje urodziny, gdzie poznałem wielu nowych ludzi, a także Erasmusowców z mojej uczelni. [...]

Nie piszę tych zdań, że zrobić dobrą reklamę, ale dlatego, że wspomnienia o pobycie Erasmusowym w Krakowie są ciągle żywe w mojej pamięci i dlatego, że uśmiecham się za każdym razem, gdy widzę, czuję, słyszę coś, co przenosi mnie znów do Polski.

Z poważaniem,

Francesco

(Erasmus w Krakowie, 29 sierpnia 2013 – 2 lipca 2014)

tłumaczenie: Monika Wiertelk

Erasmus w Wiedniu

tekst: Olga Zgórnjak

Jeśli zastanawiasz się, czy warto wyjechać na praktyki Erasmus, to przestań się zastanawiać. Po prostu idź do Biura Erasmus przy ul. Bernardyńskiej 3 i zapytaj o możliwość wyjazdu na najbliższe wakacje!

Na piątym roku studiów pojawiła się w mojej głowie myśl: a może i ja spróbuję wyjechać na praktyki zagraniczne? Obawiałam się, że jest za późno, ale okazało się, że nic bardziej mylnego. Na praktyki wybrałam Wiedeń – miejsce, które urzekło mnie w czasie wcześniejszych wakacji. Problemem mógłby okazać się język (mój niemiecki to strzępki informacji z czasów licealnych), ale na szczęście praktyki można odbywać w polonijnej instytucji. Po studiach dziennikarskich wybór padł na redakcję miesięcznika „Polonika”, który od prawie 20 lat istnieje na rynku medialnym w Austrii.

Praktyki trwały trzy miesiące, co oznacza faktyczną pracę przy dwóch wydaniach gazety. Jednak nie samą gazetą żyje taka redakcja! Każda organizacja polonijna dba o swoje środowisko, dlatego w czasie wakacji wraz z ekipą „Poloniki” współorganizowałam kilka przedsięwzięć: Bieg Sobieskiego, Rajd Szlakiem Wojsk Sobieskiego czy Rajd Szlakiem Wolności. Redakcja „Poloniki” jest mocno zaangażowana w działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku, dlatego też po zakończeniu roku akademickiego opracowywałam ankiety studentów-seniorów. Wyłaniał się z nich obraz polskiego emigranta 50+, który czasem czuje się samotny, a czasem brak mu poczucia tożsamości narodowej.

Codzienna praca redakcyjna niewiele różni się od tej w typowym miesięczniku w Polsce. Choć oczywiście re-

dakcja nie działa codziennie od 8 do 16, to nie było czasu na nudę. Poznaliśmy (na praktykach poza mną była jeszcze dwójka studentów z Polski – Ola z Warszawy i Robert z Krakowa) całe miasto, ponieważ jednym z zadań było sфотографowanie wszystkich polskich państw w Wiedniu. Choć zajęło nam to kilka dni i byliśmy potwornie zmęczeni (temperatura przekraczała wówczas 30 stopni), to miasto stało nam się bliższe. W czasie praktyk napisałam kilka reportaży, przeprowadziłam kilka ciekawych wywiadów i przez cały czas uczestniczyłam we wszystkich wydarzeniach związanych z polskim środowiskiem. We wrześniu w Wiedniu odbywały się XXIII Dni Kultury Polskiej, w ramach których uczestniczyliśmy w wielu spotkaniach, koncertach i wykładach. To przykład typowo reporterskiej pracy. Udało nam się także wyjechać poza Wiedeń. Uczestniczyliśmy w obchodach 70. rocznicy śmierci Henryka Sławika i jego współpracowników z Obywatelskiego Komitetu ds. Opieki nad Uchodźcami Polakami w Budapeszcie. Uroczystość odbyła się w obozie koncentracyjnym w Mauthausen-Gusen (okolice Linzu). Dużo pracy wymagało też przepisywanie ogłoszeń zostawianych w redakcji, które później trafiły na łamy „Kontakt” – ogłoszeniowego dodatku do miesięcznika.

Życie w Wiedniu jest interesujące, pewnie szczególnie w czasie wakacji, kiedy miasto proponuje wiele dodatkowych atrakcji. Jednak przed wyjazdem na praktyki zastanów się dobrze nad swoim budżetem! Grant na wyjazd do Wiednia to 480 euro miesięcznie. Przy szukaniu mieszkania kieruj się nie tylko

ceną, ale i odległością od centrum (komunikacja w Wiedniu jest świetna, ale jest też bardzo droga). Najtańsza opcja to współdzielenie pokoju w studenckim mieszkaniu – pomoże to zarówno w praktykowaniu języka obcego (Austriacy wbrew powszechnej opinii językiem angielskim posługują się biegle), jak i w zaoszczędzeniu pieniędzy. Poza tym zastanów się nad korzystaniem z miejskich rowerów – jeśli nie będziesz mieszkać w skrajnych becyrkach (dzielnicach), to jest to świetna alternatywa. Dostępna za darmo po wyrobieniu specjalnej karty. A codzienne życie w Wiedniu? Wygląda podobnie jak w Polsce – możesz zaopatrywać się w popularnych dyskontach bądź w ekskluzywnych delikatesach – wybór należy do Ciebie.

Garstka ostatnich rad – najpierw wybierz kraj, w którym chciałbyś spędzić trzy miesiące swojego życia. Potem wertuj Internet i szukaj instytucji, która zechce zasilić Tobą własne szeregi – to wbrew pozorom nie jest takie trudne, w końcu jesteś młody, kreatywny, wykształcony, a w dodatku możesz być darmowym pracownikiem. Przekonuj potencjalnego praktykodawcę, że jego jedyny wkład to uzupełnienie kilku formularzy i zorganizowanie Ci jak największej ilości pracy – uwierz, na przyjemności i zwiedzanie miasta czas znajduje się w weekendy, ale i w pracujące dni, kiedy to wychodzisz na wywiad, robisz reportaż czy po prostu fotografujesz!

Śpiewnik kościelny ks. Jana Siedleckiego

W Wydawnictwie Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy w Krakowie rozpoczęły się prace nad XLI wydaniem *Śpiewnika kościelnego* ks. Jana Siedleckiego. Redaktorem publikacji został nasz pracownik ks. dr Wojciech Kałamarz CM z Katedry Muzyki Kościelnej.

Śpiewnik ten, dzięki pracy kolejnych redakcji, niezmiennie od 136 lat cieszy się ogólnopolskim uznaniem i jest jedną z najważniej-

szych tego typu publikacji w Polsce i na świecie. Redakcja XLI wydania starsze pieśni poddała krytycznej rewizji melodii i tekstów (na podstawie imponującego zbioru źródeł) oraz zamieściła szereg nowych utworów, wychodząc naprzeciw nowym świętom w Kościele, otwierając nadto śpiewnik na kulturę innych narodów i wyznań chrześcijańskich. Poprawiono i uzupełniono dane o pochodzeniu melodii i tekstów (metryki pieśni). Postarano

Wyjazd kleryków do Pragi

tekst: Daniel K. Tomczak

zdjęcia: Paweł Filipiak

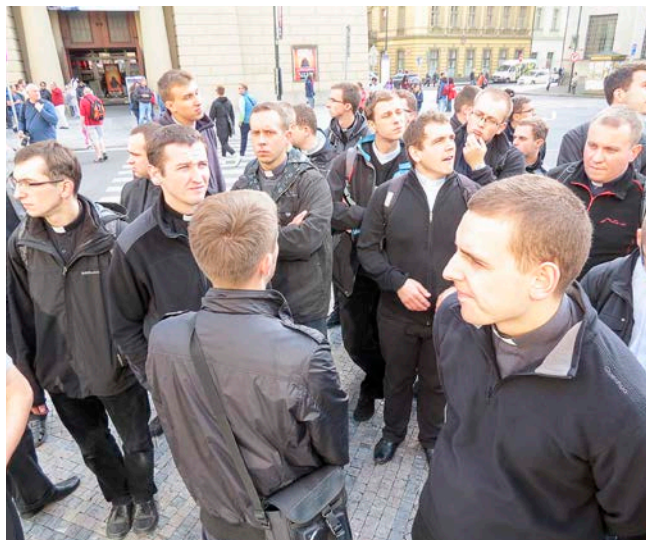
Klerycy z reguły mają pracowite weekendy: oddają się pracy naukowej oraz posługom duszpasterskim w kościołach Krakowa. Tej jesieni rocznik bł. ks. Jerzego Popiełuszki postanowił spędzić jeden weekend (18–19 października) w miejscu pięknym, zaskakującym, dającym wiele do myślenia – w czeskiej Pradze.

Nie chcąc tracić ani chwili z darowanego nam czasu, naszą ścieżkę edukacyjną rozpoczęliśmy od nocnego zwiedzania polskiego Cieszyna, gdzie czekał na nas wykwalifikowany przewodnik. Po kilku godzinach jazdy, w czasie której poznawaliśmy sylwetkę bł. papieża Pawła VI, dotarliśmy do Pragi. Wydarzenie to nie byłoby godne uwagi, gdyby nie fakt, że dla kilku naszych kolegów był to pierwszy wyjazd poza granicę Polski.

Naszym oczom ukazało się niezwykle miasto, które dzięki promieniom słonecznym nabiera bajkowego charakteru. Praga jest dużym miastem z ciekawą historią. Wśród wielu cennych zabytków na uwagę zasługują: wzgórze Hradczany, w obrębie którego znajduje się katedra z relikwiami świętego Wacława, patrona naszej archikatedry na Wawelu, Most Karola, z którego został wrzucony do Węławy święty Jan Nepomucen oraz wiele innych uroczych ulic i perełek architektonicznych.

Praga to także miasto wielu paradoksów. Z jednej strony sprawia wrażenie bardzo katolickiego: znajduje się w niej wiele kościołów, a na wielu budynkach użyteczności publicznej czy kamienicach zobaczyć można figury świętych patronów. W rzeczywistości jednak Praga jest miastem bardzo zlaicyzowanym, w którym oprócz świętych relikwii z przeszłości trudno spotkać oznaki żywego Kościoła. Zwiedzaniu towarzyszyła nam także świadomość, że Polska swój chrzest zawdzięcza właśnie Czechom. Nie bez znaczenia pozostały również spotkane przez nas ślady pozostawione przez Jana Husa.

W niedzielę uczestniczyliśmy w Eucharystii w praskiej katedrze, której przewodniczył biskup pomocniczy diecezji praskiej Václav Malý. Na długo pozostanie w naszej pamięci świadectwo biskupa, który przez 11 lat swojego kapłaństwa nie mógł publicznie spełniać posługi, będąc zamkniętym w więzieniu, a potem pracując jako sprzątaczkę toalet i palacz w kotłowni, jednocześnie potajemnie spr-

wując msze święte i głosząc Ewangelię w prywatnych domach.

Do poruszających katechez należy także zaliczyć nawiedzenie kaplicy w Ołomuńcu, która została urządzona w budynku miejskiego więzienia, w którym był torturowany i zmarł święty Jan Sarkander. Świadectwo męczennika, który zginął, broniąc tajemnicy spowiedzi, stało się zachętą dla nas, kleryków bezpośrednio przygotowujących się do święceń diakonatu, do wierności podejmowanym decyzjom.

Ten słoneczny październikowy weekend na długo pozostanie w naszej pamięci. Nie tylko mogliśmy odświeżyć naszą wiedzę historyczną, poznać nową kulturę, ale także poznać Kościół czeski, który niejako przeżywa swoją ciemną noc.

Na koniec chcielibyśmy podziękować wszystkim tym, dzięki którym mogliśmy przeżyć tę niezwykłą podróż w czasie i przestrzeni. Dziękujemy naszym Księżom Przełożonym oraz Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie za wsparcie w zorganizowaniu wyjazdu formacyjnego.

się zamieszczać pieśni w obrębie rozkładówek, co ułatwi ich wykonywanie śpiewakom i organistom. Więcej szczegółów o nowym wydaniu, jak również o historii śpiewnika, jego redaktorach i dziejach poprzednich wydań oraz pełne teksty wraz z plikami mp3 XLI wydania można odnaleźć na stronie www.

KS. JAN SIEDLECKI

ŚPIEWNIK
KOŚCIELNY

Warsztaty historyczne

W roku akademickim 2014/2015 Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego po raz kolejny organizuje serię spotkań adresowanych do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (choć nie wyłącznie), która w sposób szczególny interesuje się zagadnieniami z zakresu szeroko pojętej humanistyki. Tym razem zajęcia odbywać się będą pod wspólnym hasłem: *Różne oblicza historii*.

Dwusemestralny cykl wykładów, warsztatów oraz lekcji muzealnych sfinalizowany zostanie konkursem, którego laureaci otrzymają indeksy na WHiDK. Wszystkim osobom regularnie uczestniczącym w zajęciach wydane będą stosowne zaświadczenia pozwalające ubiegać się o otrzymanie wyższej oceny z historii podczas szkolnej klasyfikacji semestralnej.

Konkurs o indeks

W tegorocznych warsztatach historycznych proponujemy uczniom udział w konkursie polegającym na samodzielnym przygotowaniu eseju historycznego pod tytułem *XX wiek – stulecie wojen, stulecie przemian*, którego tematyka będzie nawiązywała do wybranych burzliwych wydarzeń rozgrywających się w dwudziestym stuleciu. Miniony wiek to czas konfliktów toczących się zarówno w Europie, jak i na pozostałych kontynentach, okres wystąpień rewolucyjnych i kontestacji zastanego ładu społecznego i wreszcie – poprzednie stulecie to czas upadku dawnych i narodzin nowych imperiów. Wiek XX przyniósł również szansę dla wielu narodów odzyskania utraconej niegdyś niepodległości oraz zyskania swej państwowości tym, które jej dotychczas nie posiadały. Do eseju mogą być dołączone fotografie.

Autorzy najlepszych prac otrzymają indeksy Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego oraz cenne nagrody rzeczowe, a przygotowany przez nich materiał zostanie oficjalnie zaprezentowany na stronach internetowych uczelni oraz na łamach uczelnianego czasopisma „Vita Academica”.

Warsztaty

Spotkania prezentujące w atrakcyjny sposób szeroką ofertę edukacyjną Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie będą odbywały się w soboty od października 2014 do kwietnia 2015 roku w salach wykładowych uczelni oraz w terenie. Relacje z udziału młodzieży w wykładach, warsztatach i lekcjach muzealnych będą zamieszczane w formie zdjęć i krótkich opisów w specjalnej zakładce na uczelnianej stronie internetowej.

Uczestnictwo w warsztatach historycznych pozwoli na wzbogacenie wiedzy i umiejętności, a jako takie może stanowić cenne uzupełnienie zajęć szkolnych oraz istotną pomoc w przygotowaniu do egzaminów maturalnych. Stanie się także okazją do zawarcia ciekawych znajomości z rówieśnikami o podobnych zainteresowaniach. Przede wszystkim jednak da możliwość zapoznania się ze środowiskiem akademickim oraz uczynienia konkretnych kroków „inwestycyjnych”, mogących zaowocować w przyszłości. Udział w zajęciach jest bezpłatny, zaś osoby zainteresowane przystąpieniem do wyżej wspomnianego konkursu i otrzymaniem akademickiego zaświadczenia zobowiązane są do regularnego uczestnictwa w spotkaniach (dopuszcza się maksymalnie 2 nieobecności).

Regulamin konkursu historycznego *XX wiek – stulecie wojen, stulecie przemian* oraz grafik spotkań znajduje się na stronie www.upjp2.edu.pl w zakładce Warsztaty i szkolenia. Dodatkowe informacje można uzyskać, pisząc na adres: warsztatyhistoryczne@upjp2.edu.pl.

Koordynatorzy: dr Paweł Krokosz, dr Sławomir Cebula

Wzgórze Moria, czyli szkoła zaufania Pana Boga

tekst: Piotr Łydka

W naszym kraju na temat Pana Boga wiele jest uczonych i słusznych wypowiedzi, których zadaniem jest dotarcie do możliwie największej grupy odbiorców podczas niedzielnych Eucharystii. I nie może być inaczej. Jednak już greccy filozofowie zrozumieli, że poszukiwanie prawdy funkcjonuje najlepiej w środowisku przyjaciół, w którym zaufanie odgrywa kluczową rolę. Przyjaciół bowiem poważnie traktuje sugestie swojego towarzysza, przysłuchuje się z uwagą jego wypowiedziom oraz stara się go zrozumieć, odkrywając w ten sposób punkty widzenia, których sam nigdy nie był świadom.

Podczas spotkań na Wzgórzu Moria, które odbywa się w każdą niedzielę po mszy świętej o godz. 19 w kościele św. Marka w Duszpasterstwie Akademickim PATMOS, naśladujemy tę tradycję wspólnego pielgrzymowania. Każdy ma okazję się wypowiedzieć i każdy zostaje wysłuchany. Nie ma przymusu zabierania głosu. Dzięki ilości i różnorodności cechującej uczestników spotkania są niezwykle owocne. Po dwóch latach działalności można stwierdzić z całym przekonaniem, że Wzgórze Moria stanowi unikatowe środowisko swobodnej wypowiedzi ludzi o Panu Bogu. Oczywiście, w obrębie ustalonych wcześniej tematów i pod czujnym okiem ks. Lucjana Bielasa – duszpasterza o wielopokoleniowej skuteczności.

Naprawdę potrzebujemy towarzystwa i wspólnoty w naszym podążaniu do celu. Nie ma bowiem większej warto-

Fundacja Jana Pawła II

Od 2002 roku studenci naszej uczelni korzystają z programu stypendialnego Fundacji Jana Pawła II. W tym roku stypendium otrzymało 11 studentów i 9 doktorantów. O swoim udziale w tym programie opowiadają: doktorant na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Hovhannes Gevorgyan (Armenia) i doktorantka na Wydziale Teologicznym s. Olena Kinchyk (Ukraina).

Czemu wybrali Państwo właśnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie?

Hovhannes: W 2010 roku wziąłem udział w Programie Stypendialnym Rządu Rzeczypospolitej Polskiej dla młodych naukowców kierowanym przez Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego. Stamtąd zostałem skierowany na Uniwersytet Jagielloński. Po ukończeniu na nim studiów magisterskich zdecydowałem się kontynuować naukę. Długo nie zastanawiałem się nad wyborem – zawsze interesowały mnie studia na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

s. Olena: Zastanawiałam się między Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II a Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Pochodzę z Ukrainy, ale w Krakowie byłam wcześniej kilka razy i bardzo mi się spodobał. Chciałam studiować w tym pięknym mieście pełnym pamiątek historycznych i religijnych. Poznałam też wcześniej niektórych wykładowców, więc ten uniwersytet był mi

bliższy. Wiedziałam także, że jest to uczelnia na wysokim poziomie, która pielęgnuje dziedzictwo naukowe i duchowe św. Jana Pawła II i ks. prof. Józefa Tischnera.

Jak dowiedzieli się Państwo o możliwości ubiegania się o stypendium z Fundacji Jana Pawła II?

Hovhannes: O działalności Fundacji Jana Pawła II dowiedziałem się od kolegów ze studiów, gdy zacząłem interesować się programami stypendialnymi.

s. Olena: O takiej możliwości zostałam poinformowana w sekretariacie wydziału, więc z niej skorzystałam. Stypendium z Fundacji Jana Pawła II stało się dla mnie ogromnym wsparciem, bo zapewniło mi utrzymanie, dojazdy do Krakowa z Ukrainy oraz mieszkanie w akademiku.

Jakie warunki trzeba spełnić, aby otrzymać stypendium?

Hovhannes: Z fundacji można uzyskać stypendium, jeżeli spełni się kilka warunków. Przede wszystkim trzeba mieć odpowiednią średnią ocen, poparcie wniosku ze strony uczelni oraz list polecający biskupa. Uważam, że są to uzasadnione warunki.

s. Olena: Nie miałam żadnych trudności w uzyskaniu stypendium z Fundacji Jana Pawła II. Napisałam podanie i dwa oświadczenia o tym, że nie pobieram stypendiów z innych źródeł, a także, że po ukończeniu studiów wrócę na Ukrainę, by

tam dzielić się zdobytą wiedzą. Do tego dołączyłam pismo od swojego biskupa popierające moją prośbę.

Czy wiążą Państwo przyszłość z Krakowem?

Hovhannes: Jednym z warunków otrzymania stypendium z Fundacji Jana Pawła II jest, że student ma wrócić do swojego kraju. Jednak Kraków stał się moim drugim domem. Spędziłem tu kilka lat i mam tu wiele znajomych i kolegów... Także bez względu na to, gdzie będę, jestem już na zawsze związany z Krakowem.

s. Olena: To nie ode mnie zależy, bo należą do zgromadzenia zakonnego. W Krakowie niestety nie mamy domu zakonnego. Jednak zawsze z wielkim sentymentem będę wracać do Krakowa!

Więcej informacji o działalności Fundacji Jana Pawła II: www.fjp2.com/pl.

Rozmawiała Monika Wiertek

ści niż miłość, której koniecznym warunkiem jest inna osoba. A trudno o lepszą podstawę do relacji niż wspólnota chrześcijańska. Wspólny cel i wartości dają niezwykle poczucie bezpieczeństwa powiększonego w tym wypadku o nieskończoność. I to właśnie daje podstawę do zaufania i bycia obdarzonym zaufaniem przez każdego uczestnika spotkań.

Co więcej, człowiek ufa Bogu, a Bóg ufa człowiekowi. Spoczywa na nas odpowiedzialność nauki i zdobywania mądrości, ponieważ nasz Ojciec wierzy, że uda nam się w końcu Go odnaleźć. A w miejscu, gdzie kilku ludzi szuka Króla, tam On jest z nimi w sposób szczególny. Dialog umożliwia bowiem nie tylko naukę, ale i ewangelizację. Zmusza do zajęcia stanowiska, skryształowania myśli i wyrażenia ich w jasny sposób. A każdy z nas potrzebuje przecież życzliwego ucha, kiedy pragnie powiedzieć coś naprawdę ważnego.

Msza święta w języku angielskim

tekst: Celina Budzowska

zdjęcie: Tadeusz Warczak

15 października 2014 roku w kaplicy Pałacu Biskupów Krakowskich ks. Tomasz Szopa odprawił mszę świętą w języku angielskim w intencji kleryków krakowskiego Wyższego Seminarium Duchownego oraz uczestników programu Erasmus studiujących na naszym uniwersytecie. Po mszy świętej odbyło się spotkanie z wielkim kanclerzem naszej uczelni kard. Stanisławem Dziwiszem. Oprawę muzyczną oraz ulubione pieśni dla metropolity krakowskiego przygotowali klerycy Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej. Organizatorami tego wydarzenia byli lektorzy języka angielskiego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

tekst: Celina Budzowska, zdjęcia: Justyna Tkaczyk

Wraz z nastaniem roku akademickiego 2014/2015 na naszej uczelni rozpoczął działalność Tandem Językowy. Spotkanie inauguracyjne odbyło się 23 października o godz. 16. Licznie przybyli studenci Erasmusa, głównie Włosi i Hiszpanie, oraz studenci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wraz z koordynatorem programu, wykładowcą języka angielskiego Celiną Budzowską. W miłej atmosferze i uroczym wnętrzu kawiarenki spędziliśmy kilka godzin, rozmawiając w języku angielskim, ustalając plan spotkań na rozpoczynający się semestr oraz integrując się.

Dzięki sporemu zaangażowaniu naszych studentek Eweliny Słomki, Justyny Tkaczyk oraz Justyny Pierzchały zajęcia Tandemu Językowego odbywają się regularnie dwa razy w tygodniu. We wtorki ma miejsce nauka języka hiszpańskiego prowadzona przez Angela Martineza oraz Nuria Arranza, w czwartki z kolei odbywa się nauka języka włoskiego prowadzona przez Ritę Annunziatę, Giulia Sbalchiera, Lucę Cotecchię oraz Annę Fiori.

Zarówno po spotkaniach wtorkowych, jak i czwartkowych studenci naszej uczelni odwiedzają się lekcją języka polskiego, a tu już żarty się kończą, gdy Włoch lub Hiszpan ma powtórzyć: „Chrzęszcz brzmi w trzcinie w Szczepieszynie”. W najbliższej przyszłości organizujemy Dni Międzynarodowe, podczas których będziemy się wzajemnie częstować daniami i łakociami typowymi dla kuchni włoskiej, hiszpańskiej i polskiej.

Drogi Studencie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie! Jeśli chcesz podszkolić język włoski lub hiszpański bądź też zapoznać się z kulturą i tradycją tych państw, przyłącz się do nas! Zapraszamy! Kontakt: tandem@upjp2.edu.pl.

Mistrz nagrany!

tekst: Monika Wiertelk

zdjęcie: Justyna Kastelik

We wtorek 18 listopada br. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie podczas konferencji prasowej zaprezentował płytę chóru Psalmodia *Pater noster – Otcze nasz* poświęconą twórczości Romualda Twardowskiego.

Właśnie ukazała się nowa płyta chóru Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie Psalmodia *Pater noster – Otcze nasz*. To kolejna monograficzna płyta chóru rejestrująca wykonania utworów najwybitniejszych polskich kompozytorów – wcześniej słuchacze mieli okazję poznać twórczość Henryka Mikołaja Góreckiego (*Totus Tuus*) i Stanisława Moniuszki. Na najnowszej płycie znalazły się utwory Romualda Twardowskiego.

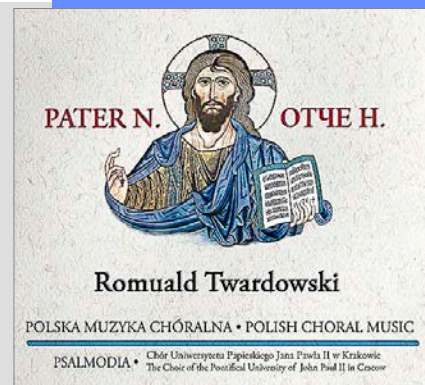
Pomysł wydania takiej płyty wiąże się z chęcią wprowadzania w życie słów patrona uniwersytetu św. Jana Pawła II, który w *Pamięci i tożsamości* napisał: „Kościół jak organizm potrzebuje dwóch płuc – tradycji wschodu i zachodu”. Z tego powodu, jak również z fascynacji kompozytora twórczością prawosławną narodziła się inicjatywa nagrania płyty łączącej oba nurty. Chór Psalmodia pod dyrekcją swojego *maestro* Włodzimierza Siedlika nagrał kompozycje *a cappella* inspirowane dwoma tradycjami muzycznymi: wschodnią i zachodnią. Podkreśla to nawet tytuł płyty: stanowią go pierwsze słowa Modlitwy Pańskiej *Ojcze nasz* wypowiedziane w dwóch językach: łacińskimi i cerkiewnosłowiańskim. Oddaje on ducha tego muzycznego projektu, w którym pokazano piękno przenikających się wyznań chrześcijańskich: rzymskokatolickiego i prawosławnego w niezwyklej artystycznej interpretacji. Co szczególnie ważne i interesujące, płyta powstawała przy bezpośredniej współpracy z kompozytorem, który czuwał nad brzmieniem i interpretacją kolejnych utworów. Romuald Twardowski podczas konferencji prasowej powiedział: „Zastanawiałem się, jak połączyć religijność katolicką oraz prawosławną i stwierdziłem, że najlepiej zrobić to śpiewem oraz poprzez modlitwę *Ojcze nasz*”.

Obok tytułowych *Pater noster* i *Otcze nasz* na płycie nagrane zostały również utwory *Lux aeterna*, *Alleluja*, *Hosanna* II,

Światyj Boże oraz *Wspojtie Gospodiewi*. Szczególne miejsce wśród nich zajmuje *Magnificat* – kompozycja do słów hymnu *Wielbi dusza moja Pana*, która została napisana przez Romualda Twardowskiego specjalnie dla chóru Psalmodia i dedykowana zespołowi z okazji jubileuszu 25-lecia działalności artystycznej.

Płyta jest kolejną odsłoną wydawnictwa *Polska muzyka chóralna*, którego autorem i realizatorem jest Stowarzyszenie PASSIONART. W ramach cyklu ukazały się do tej pory płyty CD z twórczością Henryka Mikołaja Góreckiego i Stanisława Moniuszki. Stowarzyszenie przygotowuje kolejne nagrania. Wydawnictwo ma za zadanie prezentację utworów polskich kompozytorów wszystkich okresów jak najszerszemu gronu odbiorców. Każdej płycie towarzyszy cykl koncertów. Płyta *Pater noster – Otcze nasz* została wydana w ramach projektu *25-lecie chóru Psalmodia Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie* realizowanego przez Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy współpracy i wsparciu finansowemu uniwersytetu, Stowarzyszenia PASSIONART i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w ramach programu Mecenat Małopolski 2014.

Jubileuszowy rok był bardzo intensywny dla Psalmodii: poza nagraniem płyty chór wykonał wiele koncertów (m.in. z okazji kanonizacji Jana Paw-

ła II), odbył trasę koncertową w Niemczech i Francji związaną z udziałem w Kongresie Międzynarodowej Federacji Pueri Cantores, a także wydał pamiątkowy album prezentujący 25-letnią historię chóru. Jubileusz stał się także okazją do integracji kilku pokoleń chórzystów, którzy zjednoczyli swe siły przy tworzeniu albumu, a także podczas wspólnego występu podczas koncertu galowego w Filharmonii Krakowskiej 12 października 2014 roku. „Przez ostatnie ćwierćwiecze działalności artystycznej Psalmodia wpięła się na stałe w kulturalny krajobraz Krakowa i jest jednym z najlepszych chórow akademickich – powiedział ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej. – Cieszę się, że chór stanowi wizytówkę Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie także za granicą i życzę mu wielu dalszych sukcesów”.

Obchody jubileuszu chóru Psalmodia zwieńczyły wydarzenia z 18 listopada: konferencja prasowa, a przede wszystkim koncert promujący płytę *Pater noster – Otcze nasz*, który odbył się o godz. 19.00 w kościele garnizonowym św. Agnieszki przy ul. Dietla 30 w Krakowie.

Platforma czasopism

Open Journal Systems

Czym jest platforma czasopism?

Platforma czasopism Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie to strona internetowa zamieszczona pod adresem czasopisma.upjp2.edu.pl, na której prezentowane są **pełne teksty artykułów naukowych** publikowanych w uczelnianych czasopismach. Jednocześnie jest to system, w obrębie którego odbywa się cała praca redakcyjna i za pośrednictwem którego redakcja zarządza komunikacją z osobami współpracującymi z czasopismem, np. autorami, recenzentami, redaktorami technicznymi.

Czym różni się zatem platforma czasopism od dotychczasowej strony internetowej uczelni prezentującej czasopisma naukowe?

Platforma tym różni się od tradycyjnej strony internetowej, iż umożliwia wymianę informacji z dużymi agregatorami informacji naukowej, w tym bardzo popularnym obecnie **Google Scholar**. Wszystkie teksty opublikowane na platformie są tam widoczne i tym samym łatwiej wyszukiwalne przez potencjalnych odbiorców. Google Scholar odnotowuje również informacje o wzajemnych cytowaniach. Użytkownicy tej wyszukiwarki będą mogli w łatwy sposób dowiedzieć się, kogo cytuje się w naszych czasopismach oraz kto cytuje publikacje umieszczone na naszej platformie.

Czy za dostęp do czasopism trzeba będzie płacić?

Nie, pełne teksty dostępne są **nieodpłatnie** dla wszystkich zainteresowanych. Mogą z nich korzystać zarówno przedstawiciele środowiska naukowego, jak i osoby niezwiązane bezpośrednio z nauką. Ufamy w siłę otwartego dostępu, który sprzyja swobodnej wymianie wiedzy i prowadzeniu dyskusji naukowej na wysokim poziomie.

Czy to oznacza, że czasopisma uczelni nie będą już drukowane?

Zdecydowaliśmy się na **model hybrydowy**, co oznacza, że każde czasopismo będzie wydawane równolegle w formie elektronicznej i drukowanej. Nie zrezygnowaliśmy z drukowanego egzemplarza z szacunku dla potrzeb odbiorców tradycyjnych, preferujących bezpośredni kontakt ze słowem pisany.

Jakie zmiany czekają redakcje czasopism i autorów publikujących w naszych czasopismach?

Wdrożony przez uczelnię system jest jednym z wielu standardowych rozwiązań wykorzystywanych w światowej nauce. Osoby współpracujące wcześniej z międzynarodowymi czasopismami naukowymi mają już doświadczenie w pracy za pośrednictwem tego rodzaju systemów. Z pewnością szybko zaadaptują się do nowego środowiska. Pozostałe osoby nie powinny się obawiać, gdyż mogą liczyć na wsparcie Wydawnictwa Naukowego, które administruje platformą. Część redaktorów miała już okazję zapoznania się z platformą podczas szkolenia dla użytkowników systemu. Wydawnictwo Naukowe będzie prowadzić **wewnętrzne szkolenia** dla członków redakcji oraz pracowników naukowych publikujących w naszych czasopismach.

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

START O CZASOPISIE ZALOGUJ ZAREJESTRUJ WYSZUKAJ

Start Platforma czasopism

Platforma czasopism

Analecta Cracoviensia

ANALECTA CRACOVIENSIA jest czasopismem rocznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który ukazuje się nieprzerwanie od 1969 roku i jest stale pnumerowany przez ponad 200 ośrodków akademickich na całym świecie.

POKAŻ CZASOPISMO AKTUALNY NUMER ZAREJESTRUJ

Annales Canonici

Rocznik prawniczy skierowany jest do środowisk akademickich, praktyków prawa, jak i do wszystkich, którzy zainteresowani są dziedziną prawa kościelnego. W czasopiśmie zamieszczone są recenzje i sprawozdania z wydarzeń, zwłaszcza związanych z działalnością legislacyjną w Kościele powszechnym oraz w Kościołach lokalnych, a także wiadomości i informacje dotyczących znaczących osiągnięć w nauce prawa kościelnego w Polsce i zagranicą.

POKAŻ CZASOPISMO AKTUALNY NUMER ZAREJESTRUJ

Folia Historica Cracoviensia

Czasopismo Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Publikuje artykuły i inne teksty naukowe z zakresu historii, historii sztuki, archeologii i etnologii.

POKAŻ CZASOPISMO AKTUALNY NUMER ZAREJESTRUJ

Logos i Ethos

LOGOS I ETHOS jest naukowym recenzowanym półrocznikiem podejmującym współczesne zagadnienia z dziedziny filozofii.

Na łamach półrocznika podejmowana jest szeroko rozumiana tematyka filozoficzna. Dotychczasowe artykuły i przekłady obejmują zagadnienia, między innymi, z obszaru historii filozofii, etyki, filozofii społecznej, filozofii religii, metafizyki czy filozofii człowieka. Pragniemy, aby swoje miejsce znalazły w nim także teksty, dotyczące filozofii przyrody, filozofii nauki czy relacji pomiędzy nauką a religią. Wydział Filozoficzny UPIPII ma niewątpliwie osiągnięcia w tych dziedzinach, stąd wydaje się uzasadnione, aby dorobek pracowników i studentów naszej oraz innych uczelni został zaprezentowany w czasopiśmie.

POKAŻ CZASOPISMO AKTUALNY NUMER ZAREJESTRUJ

Orientalia Christiana Cracoviensia

ORIENTALIA CHRISTIANA CRACOVIENSIA jest interdyscyplinarnym rocznikiem naukowym poświęconym badaniom chrześcijaństwa na rozległych obszarach szeroko rozumianego Wschodu. Zajmuje się badaniem historycznych kościołów w Azji, Afryce, na Bliskim Wschodzie. Eksploruje pogranicza chrześcijaństwa, bada relacje między chrześcijanami Wschodu i Zachodu oraz relacje chrześcijańsko-muzułmańskie, a także stosunek chrześcijan do różnych tradycji azjatyckich. Tworzy platformę wymiany myśli, opinii i propozycji metod badawczych, zachęcając do publikowania autorów z różnych dziedzin: historyków, socjologów, antropologów, kulturoznawców, teologów.

POKAŻ CZASOPISMO AKTUALNY NUMER ZAREJESTRUJ

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Jakie korzyści dla naszej uczelni wynikają z uruchomienia platformy czasopism?

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie jest jedną z niewielu polskich instytucji naukowych posiadających ogólnouczelnianą platformę czasopism. **Jesteśmy pionierem wśród uczelni o profilu teologicznym.** Dbłość o standardy techniczne komunikacji naukowej jest dla nas niezmiernie ważna. Jesteśmy świadomi tego, iż przyszłość leży we właściwej wymianie informacji naukowej i swobodzie przepływu wiedzy. Chcemy wpisywać się w światowe trendy, dlatego zdecydowaliśmy się na międzynarodowe rozwiązanie, jakim jest Open Journal Systems. Wierzmy, że ten wybór oznacza dla naszej uczelni nie tylko prestiż, ale jest konkretnym wkładem w upowszechnianie myśli teologicznej, szczególnie tej związanej z osobą naszego patrona św. Jana Pawła II.

Logos i Ethos

START | O CZASOPISIE | ZALOGUJ | ZAREJESTRUJ | WYSZUKAJ | AKTUALNY NUMER | ARCHIWUM | KONTAKT

Start | Archiwum

Archiwum

2014

Tom 1 (2014)

2013

Tom 2 (2013)

Tom 1 (2013)

2012

Tom 2 (2012)

Tom 1 (2012)

POMOC

- Tworzenie konta
- Zgłoszenie tekstu
- Wykonanie recenzji

Użytkownik

Nazwa użytkownika

Hasło

Zapamiętaj mnie

Zaloguj się

POWIADOMIENIA RSS / ATOM

- Wiadki
- Subskrypcyj

JĘZYK / LANGUAGE

Wybierz język

Polski • Wyślij

ZAWARTOŚĆ CZASOPISMA

Wyszukaj

Zakres wyszukiwania

Wszystkie

Szukaj

Przełączaj

- wg numeru
- wg autora
- wg tytułu
- inne czasopisma

INFORMACJE

- dla czytelników
- dla autorów
- dla bibliotekarzy

Folia Historica Cracoviensia

START | O CZASOPISIE | ZALOGUJ | ZAREJESTRUJ | WYSZUKAJ | AKTUALNY NUMER | ARCHIWUM | KONTAKT

Start | Archiwum | Tom 20 (2014)

Tom 20 (2014)

Spis treści

Commentationes et dissertationes

Polityka gospodarcza księcia Bolesława V Wstydliwego wobec biskupstwa i katedry krakowskiej

Piotr Grypał

7-33

PDF

Studium genealogiczne dominików polskich w XIV wieku?

Tomasz Gorkuska

35-63

PDF

Ars bene moriendi biskupa krakowskiego Piotra Tylickiego w świetle Listu Frydryka Szembeka do Wawrzyńca Gembińskiego

Bartłomiej Michał Wołyniec

65-94

PDF

Dominikanin na kręchach wschodnich Rzeczypospolitej Oboga Narodów (teren dzisiejszej Białorusi)

Marek Miłowicki

95-153

PDF

Galicyjskie górnictwo i hutnictwo w świetle Powstania Wyzwaj Krajowej we Lwowie w 1848 roku

Wojciech Pabichowski

155-177

PDF

Mowa Zygmunta Janickiego OFM na pogrzebie ks. dra Stefana Krakowskiego, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego i przełożonego parafii św. Floriana w Krakowie (10 grudnia 1900 roku)

Jan Józef Janicki

179-204

PDF

Oddział Narodowych Sił Zbrojnych pod dowództwem Jana Stefki ps. „Mickiewicz” w latach 1945-1946 w świetle dokumentów UB

Rafał Szarycki

205-258

PDF

Postawa Kościoła wobec wydarzeń społeczno-politycznych w Polsce na początku lat osiemdziesiątych XX wieku

Zdzisław Gogola

259-290

PDF

Animadversiones

Spełnienie stonowskiego opata komendatorskiego na kryju Górze w okresie bezkrolowa po śmierci Jana III Sobieskiego w świetle korespondencji naujuczca Gowanna Antonio Dasi

Wojciech Kępczyński

293-307

PDF

Klasyfikacja Administratury Apostolskiej w Częstochowie studium na Wydziale Teologicznym Ceryla i Metodiego w Pradze

Stanisław Tokarz

309-317

PDF

POMOC

- Tworzenie konta
- Zgłoszenie tekstu
- Wykonanie recenzji

Użytkownik

Nazwa użytkownika

Hasło

Zapamiętaj mnie

Zaloguj się

POWIADOMIENIA RSS / ATOM

- Wiadki
- Subskrypcyj

JĘZYK / LANGUAGE

Wybierz język

Polski • Wyślij

ZAWARTOŚĆ CZASOPISMA

Wyszukaj

Zakres wyszukiwania

Wszystkie

Szukaj

Przełączaj

- wg numeru
- wg autora
- wg tytułu
- inne czasopisma

INFORMACJE

- dla czytelników
- dla autorów
- dla bibliotekarzy

www.czasopisma.upjp2.edu.pl

Analecta Cracoviensia

Racionalia

Annales Canonici

Semina Scientiarum

Folia Historica Cracoviensia

Studia Socialia Cracoviensia

Logos i Ethos

Tarnowskie Studia Teologiczne

Orientalia Christiana Cracoviensia

Textus et Studia

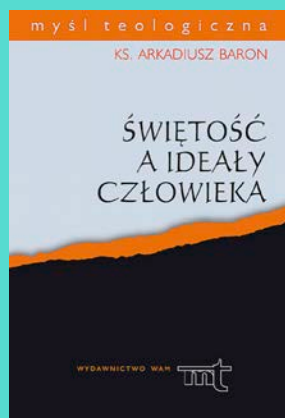
Polonia Sacra

Theological Research

Pro Musica Sacra

The Person and the Challenges

Opracowanie: Sebastian Wojnowski

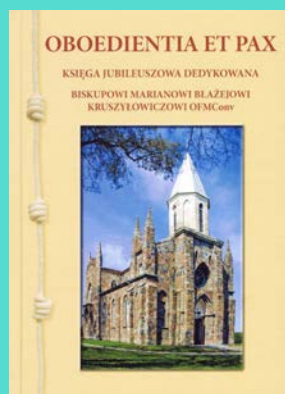
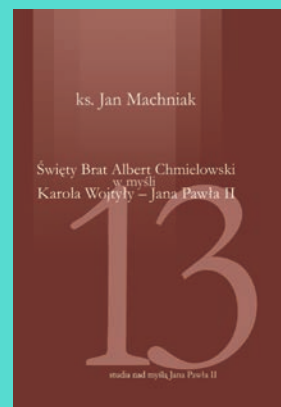

ks. Arkadiusz Baron, *Świętość a ideały człowieka*, Kraków 2013

Autor analizuje pojęcie świętości u ojców apostołskich Klemensa Aleksandryjskiego i Orygenesa na tle modeli filozoficzno-religijnych. Odnosi się także do nauki Soboru Watykańskiego II, *Katechizmu Kościoła katolickiego*, nauczania Jana Pawła II i Benedykta XVI. Zwraca uwagę na fakt, że Nowy Testament podejmuje temat świętości inaczej niż Stary Testament – o świętości rzeczy wspomina jedynie okazjonalnie, podkreśla natomiast świętość Ducha Świętego, Jezusa, ludu Bożego, świętymi nazywa ludzi ochrzczonych. Autor wyjaśnia zapisy konstytucji Soboru Watykańskiego II *Lumen gentium* mówiące, że wszyscy powołani są do świętości oraz *Katechizmu Kościoła katolickiego*, który głosi, że uświęcenie człowieka jest celem wszystkich działań Kościoła, w którym jest pełnia środków zbawienia. (Renata Dulian)

ks. Jan Machniak, *Święty brat Albert Chmielowski w myśli Karola Wojtyły – Jana Pawła II*, Kraków 2013

Publikacja jest próbą ukazania związków duchowych Karola Wojtyły – Jana Pawła II ze św. Bratem Albertem (Adamem Chmielowskim). Zamieszczone w niej zostały dwa teksty dramatu Karola Wojtyły *Brat naszego Boga*: jeden dotychczas niepublikowany, który powstał podczas II wojny światowej i znajduje się w Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Drugi ukończony w 1950 roku, kiedy Karol Wojtyła był wikariuszem w parafii św. Floriana w Krakowie. Dołączone zostały wiersze *Proletariat*, *Mściciele* i *Przełom*, które dotąd nie były publikowane i najprawdopodobniej powstały podczas II wojny światowej. Druga część książki składa się z interpretacji teologicznej dramatu *Brat naszego Boga* oraz wypowiedzi Jana Pawła II na temat brata Alberta. Autor podkreśla, że przeżycie nocy mistycznej u św. brata Alberta ma charakter chrystocentryczny. Ofiara Chrystusa na krzyżu, jego cierpienie i znieważenie stało się dla niego wzorem postępowania i codziennego życia, a także źródłem niezwykłych sił w pracy apostołskiej. Książka ukazała się w serii *Studia nad Myślą Jana Pawła II* pod redakcją o. prof. dr. hab. Jarosława Kupczaka wydawanej przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. (Renata Dulian)

Oboedientia et Pax. Księga jubileuszowa dedykowana biskupowi Marianowi Błazejowi Kruszyłowiczowi OFMConv, red. o. Z. Gogola OFMConv, ks. A. Maćkowski, ks. J. Wolczański, Szczecin 2014

Z okazji 75. urodzin biskupa pomocniczego archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej Mariana Kruszyłowicza OFMConv ukazała się dedykowana mu księga jubileuszowa. Z jednej strony jest ona próbą podsumowania dotychczasowych osiągnięć zawodowych Jubilata, z drugiej – oddaniem szacunku za długoletni okres zaangażowania w sprawy Kościoła w Polsce. Na obszerną publikację składa się wprowadzenie przygotowane przez redaktorów, listy gratulacyjne oraz dedykowane Jubilatowi przemówienia hierarchów kościelnych oraz współbraci franciszkanów. Został także przedstawiony bogato ilustrowany fotografiami życiorys Jubilata oraz jego działalność. Zasadnicza część publikacji składa się z ponad dwudziestu artykułów, które poruszają tematy związane z historią, a także obecną sytuacją Kościoła m.in. w byłym Związku Sowieckim, Rosji, Rumunii czy na Białorusi. Dodatkowo zamieszczone zostały zagadnienia z dziedziny kultury, sztuki i działalności społecznej Kościoła. Wśród autorów znaleźli się historycy, hierarchowie Kościoła oraz przyjaciele z Białorusi, Polski, Rosji, Rumunii oraz Ukrainy. Prezentacja książki miała miejsce 20 października br. na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. (Weronika Gilewska)

Zdzisław Gogola OFMConv, *Lubomierz ścieżkami historii*, Kraków 2014

Kościół św. Józefa Oblubieńca NMP w Lubomierzu w sierpniu 2014 roku świętował sto lat swojego istnienia. Z tej okazji została wydana druga już książka o dziejach tej parafii (pierwsza publikacja: Z. Gogola, *Dzieje miejscowości i parafii Lubomierz*, Kraków 1998). Publikacja stanowi odpowiedź na oczekiwany i uroczyste przeżywany jubileusz. Autor dostrzegł wyjątkowość oraz piękno Lubomierza i postanowił uwiecznić je za pomocą słowa i fotografii. Książka nie jest tylko zbiorem faktów historycznych o parafii i parafianach. Czytelnik znajdzie w niej również mnogość fotografii przedstawiających malowniczy pejzaż Gorczańskiego Parku Narodowego, które pokazują piękno folkloru i siłę tradycji. Publikacja stanowi owoc wieloletniej pracy, oparta została na materiałach źródłowych uzyskanych w wielu archiwach państwowych i kościelnych.

Publikacja ukazuje przeszłość miejscowości na tle dziejów najbliższego regionu, zagadnienia związane z powstaniem w Lubomierzu filii duszpasterskiej wyłączonej z parafii w Niedźwiedziu, a także duszpasterzy pracujących w Lubomierzu: najpierw księża diecezjalnych, a później franciszkanów. Autor przedstawia też życie zakonne i opis instytucji społecznych. Lubomierz ma już swoją kronikę. „Mieszkańcy Lubomierza, kochający tę ziemię, patrioci winni przeczytać to dogłębne i precyzyjne studium, w którym Autor wyraża swój szacunek do tej ziemi i jej mieszkańców” – napisał w przedmowie dr Józef Wroński. (Angelika Barnowska)

